

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

E-mail: zarafshong@mail.ru

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни
телефонингиз орқали сканер қилинг

2020-yil 22-fevral, shanba, 23-24 (23.303-23.304)-son

Янги бошқармага раҳбарлар тасдиқланди

21 февраль куни халқ депутатлари Самарқанд вилояти Кенгашининг учинчи сессияси бўлиб ўтди.

Вилоят ҳокими ўринбосарлари, бошқарма ва давлат бошқаруви органлари раҳбари, шаҳар, туманлар ҳокимлари қатнашган сессияни вилоят ҳокими, Кенгаш раиси Эркинжон Турдимов олиб борди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси Рустам Қосимов иштирок этиб, янги ташкил этилган тузилма ва унинг раҳбарлари олдида турган вазифалар хусусида сўз юритди.

Аслида бундай ташкилий ўзгариш БМТ ташкилотидан ҳам тавсия этилган, - деди Р.Қосимов. - Янги вазирлик ва унинг қўйи тизимлари ҳақида ҳужжат лойиҳасини тайёрлашда Буюк Британия, АҚШ, Туркия сингари 20 дан ортиқ давлатларнинг бу борадаги тажрибаси ўрганиб чиқилди. Аммо бу янгилик халқаро ҳамжамиятга ёқиб учун амалга оширилгани йўқ. Тарқоқ, моҳиятдан бир-бирини такрорлайдиган идоралар ўрнига ягона давлат ташкилоти фаолияти йўлга қўйилмоқда. Бунда асосий эътибор «Обод маҳалла – хавфсиз маҳалла» лойиҳасини рўйбга чиқаришга қаратилади. Шу боис, ўзини ўзи бошқариш органларидан фаолиятига тааллуқли бўлмаган бир қатор вазифаларни улар

зиммасидан соқит қилиш, ҳар бир маҳаллада профилактика инспектори штатини ташкил этиш чоралари кўрилати.

Сессия ишида вилоят Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлигининг жамоат тартибини сақлаш бўйича ўринбосари лавозимида ишлаб келган **Умаров Аскар Нарзиевич** номзоди вилоят ҳокимининг ўринбосари - Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиги лавозимига тавсия этилди.

Сессия қатнашчилари томонидан бир овоздан тасдиқланди.

Депутатлар шунингдек, **Алимова Гавҳар Зойировна**ни вилоят Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлигининг хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаолигини ошириш бўйича биринчи ўринбосари лавозимига тасдиқлади.

Г.Алимова 2018 йилдан бугунги кунгача вилоят ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси лавозимида ишлаб келган.

Бошқарма бошлигининг яна бир ўрин-

босари лавозимига **Ҳалимов Акрам Ҳамидович**нинг номзоди кўриб чиқилди.

2018 йилдан Ургут тумани бўйича ички ишлар органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси бошлиги лавозимида ишлаб келган А.Ҳалимов янги бошқарма бошлигининг хавфсиз маҳалла фаолиятини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш бўйича ўринбосари сифатида фаолият олиб боради. У бир вақтнинг ўзига вилоят ИИБ бошлигининг ўринбосари ҳисобланади.

Шунингдек, **Нормуродов Ҳасан Норбекович** бошқарма бошлигининг кексалар ва фахрийларни қўллаб-қувватлаш ва ижтимоий фаолигини ошириш бўйича ўринбосари лавозимида иш бошлайдиган бўлди.

Ҳ.Нормуродов 2003 йилдан бугунги кунгача Ўзбекистон фахрийларининг фаолиятини ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоат фонди шаклидаги "Нуроний" жағфармаси вилоят бўлими кенгаши раиси лавозимида ишлаб келган.

Сессия ишида, шунингдек, Самарқанд вилояти бюджетининг 2020 йил 1 январь ҳолатига шакланган **3 миллиард 399,3 миллион сўм** эркин қўлди маблағлари ҳисобидан амалга ошириладиган тадбирлар ва ажратиладиган маблағлар миқдори тасдиқланди.

Қонун лойиҳалари жамоатчилик муҳокамасида

Кеча вилоятдан сайланган сенаторлар, вилоят Кенгаши доимий комиссиялари раислари ҳамда депутатлик гуруҳи раҳбарлари Олий Мажлис Сенатининг навбатдаги мажлисида кўриб чиқиладиган масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Анжуманда жамоат ташкилотлари вакиллари, олимлар ҳамда амалиётчи мутахассислар иштирокида қонун лойиҳалари аҳоли манфаатларига мослиги муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга Мурожаатномасида фуқаролик масалаларига оид қонунчиликни такомиллаштириш орқали

инсон ҳуқуқларини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилган эди. Шундан келиб чиқиб, парламент қўйи палатаси томонидан "Ўзбекистон Республикасининг фуқаролиги тўғрисида"ги қонун янги таҳрирда қабул қилинди.

Муҳокамалар давомида мазкур қонун юртимиз фуқаролиги масаласида инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлашнинг ҳуқуқий механизмларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши қайд этилди.

- Бугун биринчи навбатда зиммамиздаги масъулиятни тўғри тушунишимиз керак, - дейди Олий Мажлис Сенати аъзоси Фармон Ташев. - Қабул қилинаёт-

ган қонунлар қанчалик халқчил бўляпти? У одамларга нима беради? Жамият янги ҳуқуқий ҳужжатлардан қандай наф қўради? Асосий вазифамиз айти шу саволларга жавоб топилгани иборат.

Сенатор Гавҳар Алимова эса бу қонунга киритилаётган ўзгаришлар, янги моддалар мазмун-моҳияти, умуман, янги таҳрирдаги қонунларнинг мамлакат ҳаётидаги аҳамияти хусусида гапирди.

Қўзғин муҳокамалар давомида Олий Мажлис Сенатининг иккинчи ялпи мажлисида кўриб чиқилиши режалаштирилган "Аҳолини рўйхатга олиш тўғрисида"ги, "Метрология тўғрисида"ги, "Халқаро тижорат арбитражи тўғрисида"ги каби қонунлар юзасидан фикр-мулоҳазалар ва таклифлар билдирилди.

Ўз мухбиримиз.

Сенат ялпи мажлиси олдида

2020
МУРОЖААТНОМА

Янги ўқув йилидан мутлақо янги профессионал таълим тизими йўлга қўйилиб, 340 та касб-хуна мактаби, 147 та коллеж ва 143 та техникум ташкил этилади.

«Энди мен фаол бўламан!»

Каттакўрғон шаҳар
прокуратурасидан ибратли ташаббус

Каттакўрғон шаҳар прокуратураси таҳлилларига кўра, бугунги кунда шаҳарда ўзлаштириши паст, профилактик ҳисобда турувчи ва мактаб ички назоратига олинган 818 нафар ўқувчининг қизиқишига мос, уларни рағбатлантирадиган тўғрақ ва танловлар мавжуд эмас. Иқтидорли ва билимдон тенгдошлари билан беллашиш имконияти йўқлиги сабабли уларда турли мусобақаларда қатнашиш иштиёқи уйғонмаган.

Каттакўрғон шаҳар прокуратураси бу тоифадаги ўқувчилар ўртасида мактаб ва шаҳар босқичидан иборат бўлган "Мен энг яхши, энг жамоатчи, энг фаол ўқувчи бўла оламан" кўрик-танловини ўтказиш ташаббусини билдирди. Шаҳар ҳокимлиги, халқ таълими бўлими эса бунга қўллаб-қувватлади ва амалий ёрдам берди.

Бу айтилган Президентимиз томонидан илгаридан сурилган бешта муҳим ташаббус ижросини таъминлашнинг бир кўриниши ҳам бўлди.

Танловнинг мактабларда ўтказилган дастлабки босқичида 818 нафар ўқувчи қамраб олинди. Улар китобхонлик, спорт ва бошқа йўналишларда ўз имкониятларини намойиш этди. Бу ўғил-қизлар орасидан 54 нафар голиб ўқувчи танловнинг кейинги, шаҳар босқичида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Шаҳар босқичида ўқувчилар "Мен ўқиган китоб", "Мен севган асар", "Ўз истеъдодимни намойиш этиш" йўналишларида ўзларини синаб кўрди. Бошқа тенгдошларидан орта қолмасликка интилишди. Шу боис, голибларни аниқлаш осон бўлмади.

- Биз бу ташаббуси бошлаганимизда танлов бунчалик кенг кўламли касб этишини тасаввур қилмагандик, - дейди Каттакўрғон шаҳар прокурори Ш.Жумамов. - Мактаблар ўқитувчилари ва ўқувчиларнинг ота-оналари, яқинлари танловни қўтаринки кайфиятда қабул қилди. Болаларни қўллаб-қувватлашди, ўзларини кўрсатишлари учун руҳлантиришди. Муҳими, танлов сабаб бўлиб кўпалаб ўқувчиларнинг юриш-туриши, ахлоқи, ўқишга муносабати ўзгарди. Бизнинг ҳам асосий мақсадимиз шу эди аслида.

Каттакўрғон драма театрида ўтказилган танлов голибларини тақдирлаш маросимида ўқувчилар ва уларнинг ота-оналари, ўқитувчилар, шаҳар жамоатчилиги вакиллари таклиф этилди. Голиб ўқувчиларни тақдирлаш, табриқлаш учун шоир ва ёзувчилар, халқимиз эъзозидида театр ва кино актёрлари келди.

- Аввало, тадбир муқаддас даргоҳ - театр биносидан ўтказилаётгани катта аҳамиятга эга, - дейди Ўзбекистон халқ артисти Эркин Комилов. - Яна бир муҳим жиҳати, бу ўқувчиларни прокуратура, ҳокимлик ва бошқа яна бир қатор ташкилотлар, бутун шаҳар жамоатчилиги қўллаб-қувватляпти, оқшляпти. Бундай тадбирлар республика миқёсида кенг оммалаштирилиши керак, деб ўйлайман.

Танловда фаол иштирок этиб, биринчи ўринни эгаллаган ўқувчиларга компьютер жамланмаси топширилди. Учта иккинчи ўрин эгалари телевизор, учинчи ўринга муносиб деб топилган ўқувчилар эса панчеш билан тақдирланди.

- Шу пайта қадар вақт қадри нима эканлигини тўлиқ англаб етмагандим, - дейди танлов голиби Севара Турсунова. - Бу танлов менинг қарашларимни ўзгартирди. Инсон ҳаётда ўз ўрнини топиш учун нималарга эътибор қаратиши кераклигини ўргатди. Энди бундан буён олдимга қўйган мақсад сари қатъ ҳаракат қиламан. Кўпроқ ўқийман, исланаман, яна ҳам фаол бўлишга интиламан.

Тўлқин СИДДИҚОВ.

Суд ҳокимиятининг том маънодаги мустақиллиги ва холислигига эришиш

барчамизнинг муҳим вазифамиздир

Азиз газетхонлар! Сизларга айтмоқчи бўлган қуйидаги фикр-мулоҳазаларимни анчадан буён ўйлаб, муҳоҳада қилиб юрган эдим. Мухтарам Президентимиз Шавкат Миромонович Мирзиёевнинг 2020 йил 24 январда Олий Мажлисга тақдим этган тарихий Мурожаатномаси катта туртки бўлиб, қўлимга қалам тутдим.

Нима учун ушбу Мурожаатномани тарихий деб атаётганми? Тарихий деб аташимизга тўлиқ асослар бор. Нега деганда, давлатимиз раҳбари томонидан мамлакатимизни ривожлантириш билан боғлиқ илгари сурилган том маънодаги юксак ташаббус ва ғоялар тарихий нуқтаи назардан ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади.

Мурожаатномада мустақил Ўзбекистон тарихида биринчи марта мамлакатимиз аҳолиси ўртасидаги камбағаллик бўйича аниқ статистик маълумотлар эълон қилинди. Рақамларга яна бир бор жиддий эътибор қилинг: кам таъминланган, аниқроғи аҳолининг камбағал қатлами ҳисоб-китобларга кўра, тахминан 12-15 фоизни ташкил этади. Президентимиз таъбири билан айтганда, "... бу ўринда гап кичкина рақамлар эмас, балки аҳолиимизнинг 4-5 миллионлик вакиллари ҳақида бормоқда".

Ва энг муҳими, камбағалликни камайтириш бўйича амалий чора-тадбирлар белгилаш бўйича аниқ вазифалар қўйилиб, унга барҳам бериш йўллари кўрсатиб берилди. Улар билан тизимли равишда иш олиб бориб, касб-хунарга ўргатиш, тадбиркорликка жалб этиш орқали муносиб иш жойи билан таъминлаш учун 700 миллион доллар ажратиладиган бўлди.

Давлатимиз раҳбари ўзининг дастурий маърузаларида, кенг жамоатчилик вакиллари билан учрашув ва мулоқотларда, оммавий ахборот воситалари орқали чиқишларида жамият ва давлат ҳаётида АДОЛАТНИ қарор топтириш энг асосий вазифа эканлигини бот-бот такрорлайдилар. Ўрни келганда, қуйидаги фикрларини келтириб ўтиш жоиз:

"Мен бир фикрни такрорлашдан чарчамайман: халқимиз ҳамма нарсадан устун қўядиган адолатни ҳаётимизда том маънода қарор топтириш энг асосий вазифамизга айланиши шарт".

Айниқса, мухтарам Президентимиз суд тизими, унинг мустақиллигини амалда таъминлаш ҳақида гапирганларида адолат тушунчаси, унинг халқимиз ҳаётида нақадар муҳим аҳамият касб этишини ҳижолаб тушунтиради. Бу бежиз эмас, албатта. Сабаби, ҳуқуқий демократик давлат ва очиқ, эркин фуқаролик жамияти шароитида адолатни қарор топтириш суд ҳокимияти орқали амалга оширилади. Мурожаатномада Президентимиз бу борада алоҳида тўхталиб, қуйидаги фикрларини айтиб ўтдилар:

"Суд остонасига қадам қўйган ҳар бир инсон, Ўзбекистонда адолат ҳукм сураётганига тўла ишонч ҳосил қилиши керак. Акс ҳолда, буюк немис файласуфи Иммануил Кант айтганидек, "Адолат йўқолган пайтда, ҳаётнинг қадрини белгилайдиган бошқа ҳеч нарса қолмайди".

Бу ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак. Ўзбекистонда судьялар қонунларнинг толмас ҳимоячилари, адолатнинг мустақкам устунлари бўлиши лозим".

Суд тизимида қарийб 54 йилдан буён ишлаб келаётган судья, қолаверса, судьялар ҳамжамиятининг олий органи бўлган Судьялар олий кенгаши раҳбари сифатида Президентимизнинг ушбу фикрлари менга жуда катта масъулият юкледи, мамлакатимиздаги барча судьялар ва суд тизими ходимлари олдига залворли вазифалар қўйди.

Шуни унутмаслик керакки, адолатни қарор топтиришда суд ҳокимияти мустақил ва холис бўлиши шарт. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 106-моддасида "Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлардан, сиёсий партиялардан, бошқа жамоат бирлашмаларидан мустақил ҳолда иш юритиши", 112-моддасида эса,

"судьянинг мустақиллиги, фақат қонунга бўйсунishi, судьяларнинг одил судловни амалга ошириш борасидаги фаолиятига бирин-бир тарзда аралашуши йўл қўйилмаслиги ва бундай аралашув қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлиши билан боғлиқ" деган конституциявий қоида белгиланган.

Бугунги кунда ушбу Конституциявий меъёрларнинг ижроси қандай таъминланяпти, деган ҳақли савол тугулади. Эътироф этиш керак, сўнгги уч йилда суд тизимининг шиддат билан демократик тарзда янгиланиши Ўзбекистондаги суд ҳокимияти ривожланишининг том маънода янги даврини бошлаб берди. Соҳада амалга оширилаётган тизимли ислохотлар натижасида суд ҳокимиятининг чинакам мустақиллигини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимояси кафолатларини кучайтириш ва одил судловга эришиш даражаси ошди. Утган қисқа давр ичида замонвий

концепцияга асосланган мутлақо янги ягона суд тизими яратилди. Шу тарихи суд ҳокимияти мустақиллигининг конституциявий принципини амалда таъминлаш имконияти вужудга келди.

Шуни ҳам айтишим керакки, мен бир амалиётчи-ҳуқуқшунос сифатида бунга тўла риоя қилинапти, деб айта олмаيمان. Шубҳасиз, барчамиз Конституция ва қонунларимиз талабидан келиб чиқиб, суднинг мустақил ва холис бўлишини истаимиз. Судья дахлсиз, давлат муҳофазасида эканлигини биламиз. Аммо айрим шахслар, айниқса, мансабдорлар ҳар қандай ҳолатда ҳам суд қарори ўзларининг манфаатига мос бўлишини жуда хоҳлайдилар. Агар суд қароридан ўша мансабдор шахснинг чиқарган қарори ёки унинг қонунбузарлик хатти-ҳаракатларига қонуний баҳо берилиб, манфаатига қарши қарор чиқарилса, ўз мавқеаларидан фойдаланиб, қандайдир йўллар билан судьяга таъсир ўтказмоқчи бўладилар. Бундайларни ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этилаётган янги Ўзбекистоннинг мансабдор шахси деб бўладими? Ёки судьяларнинг айрим мансабдор шахслар томонидан ўзларининг фуқароларни қабул қилиш вақтларида жалб этилиши, натижада уларни асосий ишларидан қолдириш ҳолатларига нима дейиш мумкин?

Ҳозирги вақтда судларга келиб тушган барча ишлар компьютер дастурлари орқали судьяларга, шу жумладан, суд раисларига ҳам баробар тақсимланади. Энди ўйлаб кўринг, суд раиси ҳар куни иш кўриши керак, ишлар тайинланиб, фуқаролар (жабрланувчи, судланувчи, гувоҳлар ва бошқа тарафлар) судга чақирилган бўлади. Шундай бир ҳолатда ишни кейинга қолдириб, судья бошқа ишларга жалб қилинса, уларга нисбатан аҳолида ишонч йўқолмайдами? Минг афсуски, суд соҳасида бундай ҳолатлар ҳам учраб туради. Бу эса баъзи бир фуқароларнинг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Амалиётда суд ишларига аралашиб, судьяларни уларга тааллуқли бўлмаган ишларга жалб этиш, бир сўз билан айтганда, унинг мустақиллигига даҳл қиладиган ҳар қандай тўсиқларга чек қўйиш жуда муҳим масала.

3-саҳифа >>>

ҚАРОР ВА ИЖРО

Самарқанд вилояти ҳокимининг ҚАРОРИ

ВИЛОЯТДАГИ БОЗОРЛАР ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ МАЪМУРИЯТИ ТОМОНИДАН УНДИРИБ ОЛИНАДИГАН БИР МАРТАЛИК ЙИҒИМЛАР, ИЖАРА ТЎЛОВЛАРИ ВА КЎРСАТИЛАДИГАН ХИЗМАТЛАР ҚИЙМАТИ МИҚДОРЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 26 апрелдаги "Деҳқон бозорлари ва савдо комплекслари фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-1326-сонли қарори (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами 2010 йил, 17-сон, 131-модда)га мувофиқ, вилоят бозорлар ва савдо комплекслари уюшмасининг 2020 йил 4 февралдаги (25-сон) хати ва вилоят молия бош бошқармаси ва давлат солиқ бошқармасининг 2020 йил 6 февралдаги (675/01-26-сон) хулосаси ҳамда вилоят адлия бошқармасининг 2020 йил 19 февралдаги (12-14/6/597-сон) хулосаларини инобатга олиб ҚАРОР ҚИЛАМАН:

- 1. Қуйидагилар: лари миқдорлари 1-иловага; кўрсатиладиган мажбурий хизматлар учун бозорлар ва савдо комплексларининг бозорлар ва савдо комплексларининг ундирилмаган тўловларнинг миқдорлари маъмурияти томонидан бино, иншоотлар- ни ва инвентарларни ижарага бериш ва 2-иловага; бозор ва савдо комплекслари маъ-

мурияти томонидан махсус ажратилган жойларда оғир ва катта ўлчамдаги қурилиш материалларини сотиш учун тўловларнинг миқдорлари 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин. 2. Вилоят ҳокимининг 2019 йил 25 январдаги "Вилоятдаги бозор ва савдо комплекслари маъмурияти томонидан ундириб олинмаган бир марталик йиғимлар, ижара тўловлари ва кўрсатиладиган хизматлар қиймати миқдорларини белги-

лаш тўғрисида"ги 31-Қ-сонли қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин. 3. Вилоят ҳокимлиги матбуот котиби ахборот хизмати (М.Мирзаев) мазкур қарорни "Зарафшон" ва "Самарқандский вестник" газеталарида эълон қилиниши ҳамда вилоят ҳокимлигининг расмий Вилоят ҳокими 2020 йил 20 февраль №22-Қ

веб-сайтга жойлаштирилишини таъминласин. 4. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради. 5. Ушбу қарорнинг ижросини назорат қилиш вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Ж.Уроқов зиммасига юклатилсин. Э.ТУРДИМОВ

Вилоят ҳокимининг 2020 йил 20 февралдаги 22-Қ сонли қарорига 1-ИЛОВА

ВИЛОЯТДАГИ БОЗОРЛАР ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ МАЪМУРИЯТИ ТОМОНИДАН УНДИРИБ ОЛИНАДИГАН БИР МАРТАЛИК ЙИҒИМЛАРНИНГ МИҚДОРЛАРИ (СЎМДА)

Table with 5 columns: №, Махсулот тури, Ўлчам бирлиги, Самарқанд, Каттақўрғон шаҳри, Ургут ва Самарқанд туманлари бозорларида, Нуробод ва Қўшработ тумани бозорларида, Вилоятнинг қолган туман бозорларида (Нуробод ва Қўшработ туманидан ташқари)

Вилоят ҳокимининг 2020 йил 20 февралдаги 22-Қ сонли қарорига 2-ИЛОВА

ВИЛОЯТДАГИ БОЗОРЛАР ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ ҲУДУДИДАГИ БИНО-ИНШООТЛАР ВА ИНВЕНТАРЛАРНИ ИЖАРАГА БЕРИШ ҲАМДА КЎРСАТИЛАДИГАН ХИЗМАТЛАР УЧУН УНДИРИЛАДИГАН ТЎЛОВЛАРНИНГ МИҚДОРЛАРИ (СЎМДА)

Table with 5 columns: №, Кўрсатиладиган хизматлар тури, Ўлчов бирлиги, Самарқанд, Каттақўрғон шаҳри, Ургут тумани бозорларида, Самарқанд, ПастДаргом ва Нарпай туманлари бозорларида, Вилоятнинг қолган туман бозорларида

ИЗОХ: 1. Қишлоқ хўжалиги махсулотлари ва халқ истеъмоли моллари билан савдо қилинганда, бир жой (савдо ўрни) ўлчами 1-1,2 погонметр деб белгиланади ва шу ўлчамдан ортиқ ўрин учун қўшимча равишда ҳар бир савдо ўрни учун белгиланган тўлов миқдорини жой ҳақи ундирилади. 2. Қишлоқ хўжалиги махсулотлари ва халқ истеъмоли моллари аралаш ҳолда сотилганда, тўлов сотиладиган махсулот турлари бўйича белгиланган энг юқори ставка бўйича ундирилади. 3. Қўшработ, Иштихон, Каттақўрғон, Пайриқ ва Ургут туман деҳқон бозорларида майизни катта тарозга тортишда ҳар бир килограмм учун 350 сўм патта пули ундирилсин.

Вилоят ҳокимининг 2020 йил 20 февралдаги 22-Қ сонли қарорига 3-ИЛОВА

МАХСУС АЖРАТИЛГАН ЖОЙЛАРДА ОҒИР ВА КАТТА ЎЛЧАМДАГИ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИНИ СОТИШДАН УНДИРИЛАДИГАН ТЎЛОВЛАР МИҚДОРИ (СЎМДА)

Table with 4 columns: №, Тўлов тури, Ўлчов бирлиги, Тўлов миқдори

Суд ҳокимиятининг том маънодаги мустақиллиги ва холислигига эришиш

барчамизнинг муҳим вазифамиздир

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Президентимиз Конституциямиз қабул қилинганлигининг 27 йиллигига бағишланган анжумандаги маърузасида ва Олий Мажлисага йўллаган Мурожаатномасида бу ҳақда тўхталиб, қўйидаги қатъий талабни қўйди:

“Давлат идоралари мансабдорлари шунинг учун ағлаб олсинлар: судлар мустақиллигини таъминлаш масаласи бундан буён ҳам шахсан Президентнинг қаттиқ назоратида бўлади. Судларнинг чинакам мустақиллигини таъминлаш биз учун устувор вазифа, суд бирон-бир мансабдор шахснинг қўли етадиган идорага айлиб қолишига мутлақо йўл қўймайлик шарт, суд ишларига аралашган ёки унга қандай шаклда бўлмасин босим ўтказгани учун жавобгарликни кучайтириш лозим”.

Ҳақликдан, энди ўзини ҳурмат қилган ҳар бир мансабдор шахс, у қайси лавозимда ишлашидан қатъи назар, муҳтарам Президентимизнинг гапларидан тегишли ҳулоса чиқариши, қонун ва суд олдидан барчанинг тенглигини эътиборга олган ҳолда суднинг мустақил ва холислигини таъминлаш ҳамда Конституциявий бурчларига оғишмай амал қилиши зарур. Судга ва судьяларга нисбатан бошқача муносабатда бўлиш ҳам мумкин эмас.

Бундан ташқари, муҳтарам Шавкат Миромонович ҳали Ўзбекистон Республикасининг Бош вазир лавозимида ишлаб турган даврида, яъни 2016 йил 2 март куни 62-сонли қарор билан Давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий иқро этувчи ҳокимият органлари ходимларининг намунавий одоб-ахлоқ қоидаларини фаолиятда бўлиш ҳам мумкин эмас.

Унда ҳар бир раҳбар, эгаллаб турган лавозимидан қатъи назар, қонунийлик, давлат ва жамият манфаатларига содиқлик, адолатчилик, ҳалоллик ва холисликни таъминлашга мажбурлиги, ушбу масалаларда раҳбар қўл остидагиларга ўрнак бўлиши, қонунга хилоф хатти-ҳаракатлардан ўзини тийиши, давлат хизматчилари тадбирларини фаолиятда бўлиш шартлиги белгилаб қўйилган.

Таъкидлаш керакики, том маънодаги демократик ислохотлар амалга ошириладиган бугунги кунда ҳар бир давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг мансабдор шахслари ҳалоллиги, фидойилиги, поклиги, лавозимини виждонан бажариши ўз халқига ва Президентига садоқатини кўрсатиб турадиган асосий омил бўлиб ҳисобланади.

Шу ўринда яна бир жиддий масала бўйича фикр-мулоҳазаларимни билдирмоқчиман. Конституциямизда фуқаролар ўз ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишда бошқа шахсларнинг, давлат ва жамиятнинг қонуний манфаатлари, ҳуқуқлари ва эркинликларига путур етказмасликларни, Конституция ва қонун талабларига риоя этишлари, бошқа кишиларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини, шаъни ва қадр-қимматини ҳурмат қилишлари шартлиги белгиланган.

Ҳар биримиз ижтимоий ҳаётда ушбу Конституциявий мажбурият ва бурчларимизга тўла амал қилаётганимиз, деб ўзимизга савол беришимиз

керак деб ҳисоблайман. Айрим фуқароларимиз ўз ҳақ-ҳуқуқларини талаб қилишда бузилган ҳуқуқларини ҳимоялашда қонун талабларига риоя қилмасдан, айниқса, суд қарорларидан норози бўлганларида қонунларимиз талабига ва уларга берилган ҳуқуқлардан фойдаланиб, белгиланган тартибда юқори босқич судларига мурожаат қилганларида ҳаддан ташқари ҳис-ҳаяжонга берилиб, озабига келган гапларни гапириб, беҳаёлик билан ўз мақсадларига етмоқчи бўлади, бу йўлда ҳатто бошқа шахсларни давлат хизматчилиги ёки мансабдор шахсларни ҳақоратлаб, обрўсизлантиришга ҳаракат қилади. Шундайларни кўриб, уларнинг халқимизга хос бўлган юқори маданият, юксак маънавият ва одоб-ахлоқдан қанчалик йироқлашиб кетганига афсус қилсан киши. Ҳар қандай ҳақ-ҳуқуқларимизни оғир-босқич билан, қонунларимиз талабидан келиб чиққан ҳолда тегишлилигига қараб мурожаат қилиш йўли билан ҳал этсак, мақсадга мувофиқ бўлади. Бугунги оқиш ва эркин замонда ҳуқуқий маданиятимиз ҳам шунга яраша юксак бўлиши лозим ва бунга эришиш тегишли давлат органлари ва кенг жамоатчилик олдидан турган долзарб масалалардан биридир.

Мамлакатимиз фуқаролари бугун қонун ва қонуности ҳужжатлари билан танишиш ва улардан фойдаланиш бўйича ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ имкониятга эга. Нега энди биз мавжуд қонун, қоидаларга эътибор бермасдан уни бузиб қўйиб, кейин сарсон-саргардон бўлишимиз керак. Аслини олганда бунга ким сабабчи, ўзимиз эмасми? Айримларимиз қўлидан ҳеч иш келмайдиган, унинг ваколати доирасига кирмайдиган ишлар бўйича қариб-қариб товланган ишлар билан, сарсон-саргардон бўлмай, ҳаттоки уларга “ишимни бажариб берар экан” деб пора берамиз. Кўзимизни очиб, ақл билан иш қилайлик, айниқса, ҳуқуқни муҳофаза қилувчиларга ёки судга ишимиз тушганда нега алданиб пора бериш керак, у давлат одаму-ку, етарли даражада ҳар ой иш ҳақи олади, бунини тушуниб етишимиз лозим, деб ўйлайман. Шундайлар манфаат аъзоларини ҳам қонун доирасида иш қилиб, сизни “ёрдам бердим” деб алдаётганига наҳотки ақлингиз етмайди.

Келинлар, ўз ҳақ-ҳуқуқларимизни бақир-чақирси, кимларгадир алданиб унга манфаат келтиришдан тийилиб, қонун доирасида қилайлик ва ўзимизнинг ҳуқуқий маданиятимизни, маърифатимизни намоеён этиб, қонун талабларига риоя қилишни ўрганайлик.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш жоизки, 2020 йил — Президентимиз томонидан “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” деб эълон қилиниши айна мудида бўлди. Гап шундаки, юқорида келтирилган ўтилган, халқимиз орасида учраб турган баъзи бир салбий ёндашувлар илм-маърифатдан узоқ одамларга хосдир. Шу маънода ҳам Президентимизнинг илм, маърифатни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратгани жуда муҳим аҳамият касб этади. Бу ўринда фақатгина ёшларни беллими, маърифатли қилиб тарбиялаш эмас, балки бутун жамият аъзоларини илм ва маърифатга ошно қилиш лозимлигига алоҳида урғу қаратди ва қўйидаги гояларни илгари сурди.

“Халқимиз шунинг асосий билиши керак: олдимизда узоқ ва машаққатли йўл турибди. Барчамиз жипслашиб, тинимсиз ўқиб-ўргансак, ишимизни мукамал ва унмалли бажарсак, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилсак, албатта, ҳаётимиз ва жамиятимиз ўзгаради”.

бир кесим мақолига амал қилиш одат тусига айланмоғи зарур. Судьялар Президент ва халқнинг ишончига сазовор бўлишлари учун тегишли қонунларда кўрсатилган ваколати ва мажбурияти доирасида, масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда ўз фаолиятини самимият билан, беғарз бажариши керак.

“Нафақат ёшлар, балки бутун жамиятимиз аъзоларининг билими, савиясини ошириш учун аввало илм-маърифат, юксак маънавият керак. Илм йўқ жойда қоқоқлик, жаҳолат ва албатта, тўғри йўлдан адашиш бўлади”.

Таниқли маърифатпарвар Абдулла Авлонийнинг “Тарбия биз учун ё ҳаёт — ё мамот, ё нажот — ё ҳалоқат, ё саодат — ё фалоқат масаласидир”, деган чуқур маъноли сўзлари нақадар ҳақиқат эканини яхши англаймиз.

Ушбу Мурожаатнома гояларидан келиб чиқиб, унинг ижросини таъминлашдаги Давлат дастурида 2020 йилда барча соҳа раҳбарлари олдига, ўтган йилга нисбатан ҳам ишчанлик, фидойилик ва ҳалоллик билан халқимиз манфаати ва фаровонлиги йўлида виждонан ишлаш вазифаси қатъий қилиб қўйилди. Бу масалада айниқса, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ўз иш фаолиятларини маданиятга тарзда, фақатгина қонунга бўйсунган ҳолда, олиб боришда ўта чуқур савияга эга бўлган кадрларни тайёрлаш ва лавозимларга тайинлаш; уларни ҳушмуомала бўлишларини талаб даражасига етказиш; қонунни бузган ходимларга нисбатан тегишли қонун талабларига мувофиқ зудлик билан чора кўриш; ходимни, фуқаролар билан мулоқотда бўлганларида процессуал қонун талабларига асосан муомалада бўлишини қатъий назорат қилиш ҳар бир идора раҳбарининг Конституциявий бурчи эканлигини унутмаслик; тергов органлари томонидан ҳақиқатни аниқлашда кўполлик, кўрқитиш, алдаш каби ҳаракатларга мurosасиз бўлишни, гафийқонуний усулларни қўллаган ходимни ишдан четлаштириш ва тегишли жавобгарликка тортишга чора кўриш, ҳар бир раҳбарнинг вазифаси бўлиб қолиши керак бўлади.

Қонун устуворлигини таъминлаш ва адолатли қарор топтиришда судларнинг ўрни алоҳида аҳамият касб этади. Суд Ўзбекистон давлати номидан қарор қабул қилади. Шундай экан у қўйидаги талабларга қатъий амал қилиши шарт:

судья, судьялик мақомига мос киши бўлиб шаклланиши учун янада батафсилроқ, қонунларда ёзилмаган, аммо амал қилиши лозим бўлган инсонийлик фазилатларга ҳам қатъий риоя этиши зарур;

судья қандай масалани ҳал қилишидан қатъи назар ҳалоллик, холислик ва қонун устуворлигини таъминлашда адолатли бўлишини ўзига шior қилиб олиши лозим. Бунинг учун ўз касбининг билимдони, ҳаётий тажрибага эга бўлган, ҳар томонлама етук, савияси баланд ва ҳуқуқий маданиятли шахс бўлиши керак.

Ана шу хислатларни судья ўзидан қидириши, шакллантириши, унга қатъий итоат этиши зарур. Судьялик касбига асло доғ тушурмасликлар лозим. Бунинг учун аввало, судьядан сабр-бардор, шукроналик, ҳақиқий меҳнат ҳисобидан оладиган иш ҳақи эвазига яшашни ўрганиш, бу масалада барча оила аъзолари билан ҳамфикр бўлишлари талаб этилади. У ўз устидан тинмай ишлаш, кўп ўқиш, изланиш, фикр юритиш, ҳар кунлик ишни режалаштириш, уни бажарилишини таъминлашда, ишнинг кўзини билиб ишлашга эришиш лозим.

Судьялик касбидан ишчанлик, ҳушёрлик, ҳаёт тажрибасини мукамал эгаллаган, тинимсиз ҳаракат, машаққатли меҳнат ва етти ўлчаб,

Ҳар қандай ҳолатда ва шароитда ҳам ўз касб маданияти ва одобига риоя қилиш ҳар бир судья учун ҳам қарз, ҳам фарз бўлиб қолиши шарт. Президентимиз таъбири билан айтганда, “Судьянинг онгида — адолат, тилида — ҳақиқат, дилида — поклик устувор бўлиши лозим”.

Нега деганда, иши судга тушган ҳар қандай шахс судьядан фақат ҳақиқат ва адолат кутади. Шунинг учун судья ўз иш фаолиятида эътиборсизликка ёки таваккалчиликка йўл қўйиши асло мумкин эмас. Судда ишларни кўришда холислик принциплари амал қилиш судьянинг қонуний бурчи ҳисобланади. Қайси ишда холислик бўлмаса, ўша иш адолатли ҳал этилмайди. Бунинг учун судья камтарин, меҳр-шафқатли, инсонпарвар ва мукамал ҳуқуқий маданият эгаси бўлиши талаб этилади. **Меҳр-шафқат бўлмаган жойда адолат ҳам бўлмайди.**

Фикр-мулоҳазаларимни тугаллар эканман, барча фуқаролар давлат хизматчилари, айниқса, мансабдор, ҳуқуқни ҳимоя қилувчи орган ходимлари, қолаверса, суд тизимида ишловчиларнинг қўйидаги ҳикматли гапларга эътиборини қаратиши маъқул деб топдим:

Яхшиликни беғарз қилмоқ ва қилинган яхшиликнинг эвазига бирон-бир яхшилик келишини кутиб қолмаслик.

Камтарлик, холислик, бировни жазолашга шошилмаслик.

Қонунни ҳурмат қилиб, адолатни қарор топтириш.

Бу сўзларнинг амалда бажарилиши — ўз халқини ва ватанини севиши билан баробардир. Адолат йўлида фидокорлик кўрсатмаган кишини ватанпарвар деб бўлмайди. Тўқликда очликни, улугликда хорликни, шодликда гурбатни эсдан чиқармаслик, ёмонликни заррача бўлса-да қилмаслик, заррача бўлса-да яхшилик қилишдан эринмаслик керак экан. Ҳар биримиз кимлигимизни, қандай ваколатга эга эканлигимизни, халқимиз фаровонлиги учун масъул эканлигимизни бир зум бўлса-да ёдимиздан чиқармаслигимиз лозим.

Алишер Навоий бобомизнинг “Эл, нетиб топгай мениким, мен ўзимни топмасам”, деган ҳикматли сўзлари қўлоқларимиз остида жананглаб турсин. Киши, ким бўлишидан қатъи назар, мансабдорим, оддий фуқароим унинг ширин тили ва очик дили бўлмаса, у яхши инсон бўла олмайд.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳазратларининг барчамиз учун ҳозирги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаган бебаҳо сатрларидан бирини келтирмоқчиман:

“Ҳар кимки вафо қилса, вафо топгусидир! Ҳар кимки жафо қилса, жафо топгусидир! Яхши киши кўрмагай ёмонлик ҳаргиз, Ҳар кимки ёмон бўлса жазо топгусидир”.

Бу сўзлар барчамизга тааллуқлидир!

Убайдулла МИНГБОВ, Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист.

(«Янги Ўзбекистон» газетасининг 2020 йил 18 февраль, 17-сонидан олинди).

Қонун

халқимизга хизмат қилсин!

Қон сайин аҳолининг яратиб бериладиган шарт-шароитлар ва амалга ошириб келинадиган ислохотлардан розилиги ортиб бормоқда.

Аҳолининг ҳуқуқий маданияти ва онининг ўзгариши натижасида улар қонун нормаларига қўрққанларидан эмас, балки ўзлари сайлаб қўйган вакиллари орқали қабул қилинган қонунларга бўлган ҳурматларидан келиб чиқиб, риоя этиш ҳислари шаклланмоқда. Бу эса тараққиётнинг янги босқичга чиқиши, кўзланган мақсадларга тобора тезроқ етиши учун мустақкам замин яратилаётганигидан дарак бермоқда.

Бунинг тасдиғини яқиндагина ўтказилган сиёсий жараён “Янги Ўзбекистон - янги сайловлар” натижасидан ҳам яққол кўриш мумкин.

Давлатимиз раҳбари қонунчилик лойиҳаси билан шуғулланаётган ҳар бир давлат раҳбарига ишлаб чиқиладиган қонун лойиҳаси халқ манфаати учун хизмат қилиши ва мақсад аниқ бўлишига жиддий эътибор берди. Қабул қилинадиган қонун маълум органнинг ваколатини мустақкамлаш учун эмас, балки халқ фаровонлигини оширишга қаратилганлиги билан баҳолашнинг асосий омил эканлигини белгилаб берди. Бундан кейин қонун лойиҳалари юзасидан кенг жамоатчилик фикрини олишга эътиборни янада кучайтириш зарур. Чунки халқимиз ўз фикр-мулоҳазаларини, тақлиф ва ташаббуслари билан иштирок этаётгани ижобий натижа бераётди. Мисол учун, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари муҳокама-си порталига қўйилган 4 мингта яқин қонун ҳужжатлари лойиҳасига 17 мингдан зиёд тақлиф киритилган бўлиб, мингдан ортиқ ҳужжатлар қайта ишланган.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон тараққиётининг янги босқичида олдимизда турган ўта долзарб ва мураккаб вазифаларни ҳал этиш учун, аввало, қонун ижодкорлиги соҳасида ишни бутунлай янгича ташкил этишимиз кераклигини таъкидлади. Хусусан, Қонунчилик палатаси ҳар бир қонун лойиҳаси бўйича холис баҳс-мунозара ва тортишувлар макониغا, турли ижтимоий манфаатлар ўртасидаги қураш майдонига, чинакам “демократия мактаби”га айланиши зарурлиги, депутатлар сифатсиз лойиҳаларни маромига етказиш билан баҳс бўлмасдан, асосий эътиборни қонунлар халқ манфаатини қанчалик ифода этишига қаратиши кераклигини айтиб ўтди.

Мазкур талаблардан келиб чиқиб, биз аппарат ходимлари ва давлат идоралари раҳбарларининг қонун лойиҳалари сифатига, долзарблигига ва оддий халқ тили билан ёзилишига алоҳида эътибор қаратишимиз зарур бўлади. Қонун лойиҳасини номигагина тайёрлаб, “депутатлар муҳокамасида бир маромига келар-да”, деган фикрдан воз кечишимиз лозим.

Вазирлар Маҳкамаси котибият мудирлари Президентимизнинг Ҳуқумат – қўмита – Қонунчилик палатаси ўртасида фаолият уйғунлигини таъминлаш бўйича кўрсатмаларига қатъий амал қилган ҳолда, қонун лойиҳаларини Парламент муҳокама-сига киритишдан олдин тегишли соҳадаги мутахассислар, олимлар ва кенг жамоатчилик фикрларини олиш ҳамда Палата тегишли қўмитаси тарафида ишлангандан сўнг муҳокамага киритиш тартиби белгиланишига эътибор беришлари лозим бўлади.

Мазкур янги фаолиятни такомиллаштиришда Вазирлар Маҳкамасининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисидаги ваколатли вакилининг олдида ҳокимият вакиллари ўртасидаги уйғунликни таъминлаш борасида муҳим вазифалар белгиланган ва уни самарали амалга оширилиши қонунчиликни такомиллаштириш бўйича қўйилган вазифаларни ўз вақтида ва сифатли бажарилишида муҳим аҳамият касб этади.

Шу билан бирга, қонун лойиҳаларини тайёрлаш босқичининг ўзидаёқ унинг ижросини таъминлайдиган қонун ҳужжатлари ҳамда ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш зарурати ҳақидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари лойиҳаларини ҳам параллел тайёрлаб боришга эътибор қаратиш лозим.

Маъруф ТОҶИБОВ, Вазирлар Маҳкамасининг Олий Мажлисидаги ваколатли вакили.

Советкич, телевизор... Паст Дарғомда ишлаб чиқарилмоқда

Паст Дарғом туманидаги “Мароқанд кабель инвест” масъулияти чекланган жамиятида лед лампочка, электр симлари ва цемент сингари хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши йўлга қўйилган.

– Айни пайтда корхонамизда 150 нафар ишчи меҳнат қилмоқда, – дейди жамият раҳбари Ўлмас Абляров. – Ўтган йилдан бошлаб 4 турдаги советкич ва 5 хил ўлчамдаги телевизор ишлаб чиқаришни бошладик. Йилига корхонамизда 5 мингдан ортиқ советкич ҳамда 4 минг дона телевизор тайёрланади. Ҳозирда маҳсулотимизнинг 40 фоизи маҳаллийлаштириш дастури асосида корхонамизда тайёрланмоқда. Йил якунигача яна маиший техника жиҳозларидан музлаткич ҳамда кир ювиш машинаси ишлаб чиқаришни режалаштиряпмиз.

Бахтиёр МУСТАНОВ.

Қисқартирилган сатрлар армони

Хайрият, Мухаммад Сайфийнинг китоби муҳлис-ларга етиб келди. Яқиндагина босмадан чиққан "Орзули, армонли дунё бу" деб номланган мўъжазгина китоби қўлга олиб varaқлай бошлаймиз. Варақларда шоирнинг таржимаи ҳоли муҳрланган-дек. Аксарият сатрлар таниш. Айримларини шоирнинг ўз овозларида эшитганмиз, баъзиларини эса вақтли матбуот саҳифаларида ўқиганмиз. Сатрлар киши хаёлини беихтиёр узоқ-узоқларга олиб кетади.

Шоир билан етмишинчи йилларнинг бошларида Самарқанд давлат университети қошидаги "Шалоба" шеърят клубида бўлган мушоирада танишган эдим. Озгиндан келган ёш йигит шеър ўқиганда ҳиссиёти зўриқидан ваҳожати шерга ўхшаб кетарди. Мен ҳам қимтина-қимтина илк бор шеър ўқиган эдим етук ижодкорлар орасида.

Бир тумандан эканмиз, – деди мушоирадан кейин мен билан кўришар экан. – Меники Сафоҳўжа қишлоғидан...

Ушанда Мухаммад Самарқанд давлат университетининг оқори курсида ўқир, мен эса туман газетасида ишлар эдим. Мухаммад таътил пайтлари туман газетаси тахририятга келар ва тахририятда мушоира сотатлаб давом этарди. Етмиш биринчи йилнинг баҳорида "Шалоба" клуби ҳамда Иштихон тумани газетаси қошидаги "Қалдиғоч" шеърят клуби иштирокчиларининг қўшма семинари бўлди. Машғулоти ташкил этишда Мухаммад Сайфиев фаоллик кўрсатди. Мушоира баҳона иштирокчи ижодкорлар самарқандлик Душан Файзий, Суръат, Орипов, Нусрат Раҳмат, Самариддин Сирождинов сингари забардаст шоир у адиблар билан танишиб олдилар. Шундан сўнг Иштихонда ҳам адабий жараён анча жонланди. Алланазар Қаршиев, Даврон Қодирий каби шоирлар қаторида Холмирза Ҳороқов, Ҳа Мухаммадиев, Мехринисо Абдуназарова, Тошпўлат Мавлонов сингари истеъдодли ёшлар келиб қўшилди.

Кўп ўтмай, Мухаммад Сайфий университетни битириб, Тошкентдаги нашриётларнинг бирига ишга жойлашди ва ижодкорлигининг катта қозонида қайнай бошлади. Аммо табиатан ҳақиқатпараст ва тўғрилик муҳити тарбиясини олган Мухаммаднинг Тошкентдаги муҳит анча қийнаб қўйди.

Бир кун Тошкентдаги яқин дўстим, машҳур олим ва фантаст ёзувчи Маҳкам Маҳмудовдан хат олдим. (Ушанда мен туман газетаси муҳаррири вазифасида ишлар эдим). Хат-

да шундай сўзлар битилган эди.

"Салом, дўстим Зайниддин! Истеъдодли шоир укамиз Мухаммаднинг Тошкентда омади юришмади. У яна Иштихонга қайтиб кетмоқчи. Мен у кишига сиз билан учрашмоқни маслаҳат бердим. Агар учрашса, шу укамизга ёрдамингизни дариг тутманг. Қуш тилини қуш билади деганларидек, у кишининг бошидан ўтказган савдолардан қисман хабардор бўлсангиз керак. Фузулий ҳазратлари айтадилар-ку:

"Кўзи ёшлулари ҳолин на билсин банди гофил,

Кавокиб сайрини шабто саҳар бедор ўландан сўр."

Мақтубни олиб ўйланиб қолдим. Мухаммад Сайфий туман газетаси туғул, бундан-да катта нашрларда ишга ва уларни бошқариш салоҳиятига эга. У аслида нашрга бошлиқ ёки бошлиқ ўринбосари бўлиб ишлашга арзийдиган ижодкор. Аммо ўша пайтларда туман газетаси муҳаррири область партия кўмитаси, муҳаррир ўринбосари райком бюроси тасдиғидан ўтар эди. Мухаммаднинг улар тасдиғидан ўтказиб бўлмади. Тахририятдаги кичикроқ вазифаларга Мухаммаднинг рози бўлармикан?!

Ана шундай саволлар билан иккилаби турсан пайтларимда Мухаммаднинг ўзи келиб қолди. У кишига тахририятдаги вазифалардан бирини тавсия қилдим.

– Мен тахририятда ишламоқчи эмасман, – деди менинг сўзимни кесиб. – Тинчроқ, ўтириб ишлайдиган иш бўлса...

Ўша пайти райОНО мудир бўлиб ишлаётган Қайом Худойбердиевга телефон қилдим. У кишининг ижодла-

рини хуш кўришини яхши билардим.

– Майли, келсинлар, маслаҳатлашиб кўрамиз, – деди Қайом ака.

Шундай қилиб, Мухаммад район халқ маорифи бўлимининг метод кабинетига услубчи бўлиб ишга жойлашди.

Бир кун райком бюросининг навбатдаги йиғилишидан қайтиб келсам, қабулхонада Мухаммаднинг мени кутиб ўтирган экан.

– Келинг, Мухаммад, – дедим ва ичкарига таклиф этдим. У шашт билан кирди-да:

– Зайниддин ака, сиз қачондан буён бунча қаттиққўл бўлиб улгурдингиз? – деди.

Ҳазил қилаётгандай, дея юзига қарадим. Юзлари жиддий эди.

– Адабиёт бўлими

хонасида энди шеърхонлик бошланган эди, кимдир редактор келяпти, деб қолди. Бу гапни эшитиб ходимларингиз тум-тарақай бўлди. Ахир, редактор ўз ходимларига эркин ижодий муҳит яратиши керак эмасми? Бу туришда ходимларингиз ўртасида ижодкорлик муҳити йўқолиб, одамларингиз "команда" билан ишлашга ўрганиб қоладилар-ку!

– Унчаликмасдир, – дедим қулиб.

– Ахир ҳар қандай жамоада ички тартиб бўлиши керак. Ходимлар ишхонадаги қондани бузмасликлари шарт. – Узингиз бир қоида яратибсиз-да, – деди-да хайрлашмасдан хондан чиқди. Мен эса унга насиҳат қилиш учун оғиз жуфтлаб қолавердим.

Орадан йиллар ўтди. Мухаммаднинг омади кейин ҳам юришмади. РайОНОдан ҳам ишдан бўшабди, деб эшитдим. Бир кун эса автохалокатга учрабди. Тахририятга кимдир келиб Мухаммад вафот этди деб айтибди. Дарҳол Мухаммаднинг поччаси Шодиҳон Раҳмоновга кўнғироқ қилдим.

У вафот қилмаган экан, фақат оғир ахволда касалхонага келтирилибди. Касалхонада узоқ вақт ётди. Бир неча марта бориб ҳол сўрадим. Касалхонадан чиққач, муносабатларимиз тикланиб, газетамизга яна шеърлар олиб кела бошлади. Бир сафар навбатдаги адабиёт саҳифасига шеър ёзиб келтирди. Ажойиб, яхши шеърлар эди. Анчасини ажратиб олиб давр талабига мос келмайдиган сатрларини қисқартириб саҳифага қўйдим.

Бир сафар ҳокимиятга йиғилишга чақириб қолишди. Кўчада шошилган-

ча кетаётган эдим, Мухаммаднинг кўриб қолдим. Матбуот дўконидан нимадир харид қилаётган экан.

– Ассалому алайкум Мухаммад, – дедим.

У менга бир қаради-да индамади. Мен қайта салом бериб қўл узатдим. У юзимга қараб турди-да:

– Мен сизни танимадим. Кимсиз ўзи? – деди.

– Мен фалончи акангизман. . . .

– Сизни таний олмаяпман, узр! – дедилар.

Уни ортиқча безовта қилмай, йўлимда давом этдим. Йўл-йўлакай ўйлаб борар эдим.

– Мендан яна аразлабди шекилли. Сатрларини қисқартирмаслигим керак эдимми? Ахир кўра-била туриб муаллифни кўнгилсизликка дучор қилиб бўлмайди-ку. Шеърлари туфайли сиёсий айб қўйилиб, таъқибга учраган шоирлар озмунчами? Хусусан, яқин ўтмишда бундай ҳол одат тусига кириб қолган эди.

Муҳаррирлар юксак истеъодларни ёмон кўргани учун эмас, уларни асраб-авайлагани учун давр кўтара олмайдиган сатрларни қисқартиришган ёки асарни босишмаган. Мен ҳам муаллифга яхшилик қилмоқчи эдим.

Мазмунга путур етказмайдиган қилиб икки-уч сатрни қисқартирган эдим. Балки, қисқартирмаслигим, шеърларни ўзига қайтариб берақолишим мумкин эди. Унда муаллифнинг қандай ахволга тушишини ўйлаб кўра олмасми?

Хуллас, шундан кейин Мухаммаднинг бошқа учратмадим. Фақат "Зарафшон" газетасида ахён-ахёнда мақолалари кўриниб қоларди. Орадан икки-уч йил ўтгач, Мухаммад Сайфийнинг вафоти ҳақидаги совуқ хабарини эшитдим. Қисқартирилган сатрлар мен учун армон бўлиб қолди.

Зайниддин БАҲРИДИНОВ, фахрий журналист.

«Мен ёр севдим, ишқ ўради ўйимни...»

Булбул сайрар, ирмоқ куйлар, ўйнар ел, Ҳамма ёққа нур тўлганга ўхшайди. Ширин куйга тўлиб кетди маъсум дил, Севги унга ёр бўлганга ўхшайди.

– Тўхта, булбул, мен куйлайин, жон булбул, Сен тинглагин қалбимдаги торимни. Баҳор десам, рашк қилмасин чаман гул, Юрагимга кириб олган ёримни.

Мен ёр севдим, ишқ ўради ўйимни, Эрка дилнинг тўлкинига қулоқ сол. Сен бийронсан, лекин менинг куйимни Кўрки бўлган садоқатдан сабоқ ол...

Лирик қаҳрамоннинг юрагига муҳаббат қачон кириб келгани маълум эмас, бу муҳим ҳам эмас. Аммо у бу пок туйғуни аллақачонлар кўнглидан ўтказгани учун ҳам дунёни муҳаббат ранглари ила илғайди. Севги унга ҳамма нарсани рўй-рост ошкор этиб боради. Чунки муҳаббат – бу ҳақ, ҳақиқат йўли. Шоирнинг қалб кўзи бу манзилда фақат ишқ мубтало этган чин ошиқларга дуч келгани учун ҳам нима ёлғону нима чин, ким садоқатли-ю ким ҳиёнаткорлигини дарров илғайди. Шеърнинг биринчи бандида булбулнинг сайроғи атрофга эшитилган он лирик қаҳрамон «ирмоқ куйлагани», «ел эсгани», «ҳамма ёқ нурга тўлгани», «дилларга ширин куй тўлгани»ни қушнинг севиб қолганига йўяди, шу боис ошиқона сайраётганини таъкидлайди. Шеърнинг иккинчи бандида эса у булбулни куйладан тўхтатишга уриниб, айна дам юрагида кечаётган ҳисларини ошкор этади:

«Баҳор десам, рашк қилмасин чаман гул, Юрагимга кириб олган ёримни»

Гарчанд гул булбулнинг сеҳрли овозда куйлаган «изҳори дил»дан маст унинг ишқига хайрихоқ бўлса-да, жонажон, ҳаёт бахш этиб турган хилқат – баҳорнинг оғушидадир. Шунинг учун ҳам уни жони қадар севади ва ҳаммадан қизганиди. Лирик қаҳрамон эса ёшлик, гўзаллик ва поклик тароватини таратажак бу фаслга қалб кўрини очган. У кўнглидан мангу жой олган.

Энди яна булбулга қайтсак. Аёнки, булбул гулга ошуфта қуш. Унга илҳом бағишлайдиган, сайрашига асос бўладиган нарса ҳам шу гулдир. Аммо унинг кўнимни йўқ. Бир чамандан иккинчи чаманга учиб кўнаверди ва ҳар сайраганда ҳар бир гулга бағишлаб ишқ куйини таратади. Дейлик, умри давомида бу сайроқи қуш юзта чаманга дуч келса, демак юзта гулга «изҳори дил» қилган бўлади. Бу эса чин муҳаббатни аңлатмайди. Севгиси ҳақиқий ошиқ фақат бир ёрни деб умр ўтказади ва бутун борлигини, муҳаббатини унга фидо қилади.

Лирик қаҳрамон муҳаббат киши. У муҳаббат – мўъжизаси бор дунёнинг нелигини, сиру синоатини ва у кимларга тақдир қилиш-қилмаслигини яхши билади. Аслида синов тариқасида ҳада қилинажак бу нозматни кадрламаганлар охир-оқибат бебурд, лафзсиз ва беобрў бўлиб кўпчилик назардан қолишни доим эслатади. Бундай хунук ахволга тушмаслик учун севгининг қадрига етиш кераклигини тайинлайди ва пировардида, ҳар бир ошиқни ўз ёрига вафои бўлишга даъват этади ҳамда ўз садоқатининг нечоғлик буюклигини хитоб қилади:

«Сен бийронсан, лекин менинг куйимни Кўрки бўлган садоқатдан сабоқ ол...»

Садоқат чин ва пок муҳаббат асир этган қалбнинг «узлат»идир. Бу шак-шубҳасиз ибодатдир. Ибодат лаззатини эса ҳақиқий ошиқ ва машўқлар ҳис этадилар.

Умид АЛИ (Кўчимов), Ургут туманидаги 98-умумий ўрта таълим мактаби ўқитувчиси.

Тахририятдан: Очиги, кейинги йилларда ўқитувчининг ўз фанига оид мулоҳазасини биринчи марта чоп этилди. Чунки бундай хатлар олганимиз йўқ.

Ҳурматли муаллимлар! Сизларга катта эътибор берилётган, гамхўрлик қилинаётган бир пайтда ҳафса қилинг, уриниб кўринг, яхши мақолаларингиз билан ўқувчиларга ибрат кўрсатинг. Мақтубларингизни кутамиз.

Жавоҳарлаъл Неру излаган

Хиндистон Англия истибдодидан озод бўлиб, мустақиллиқни қўлга киритгач, мамлакат бош вазири Жавоҳарлаъл Неру 1954 йилда собиқ Совет Иттифоқига ўзининг илк таширини амалга оширади. Ана шу ташир чоғида у Ўзбекистонда ҳам бўлиб, республика Фанлар академиясига келганда – Пўлат Солиев исмли шахс билан учрашмоқ истаганда эканлигини билдиради. Ўртада ноқулай вазият вужудга келади. Фанлар академияси раҳбари: «У киши вафот этганига анча вақт бўлган», дейди. Шунда Ҳиндистон бош вазири бу олимнинг қабрини зиёрат қилмоқчи эканлигини айтади. «У киши йўлда вафот этган, шу сабабли қабри номаълум» деган жавобни эшитади...

Жавоҳарлаъл Неру излаган инсон 1930 йилларда Ўзбекистон тарихчиларининг ҳақиқий раҳнамоси, устози бўлган олим, профессор Пўлат (Бекпўлат) Солиев эди. Бош вазири унинг Ҳиндистон озодлиқни қўлга киритишидан 20-25 йил аввал ёзилган мақолалари, рисоалари ҳинд ватанпарварларига жуда кучли таъсир қилганлиги, уларга мустақиллик учун курашнинг асл моҳиятини чуқур аңлаш, идрок этишда қўлланма бўлганлигини сўзлаб беради. Бу ерда гап профессор Пўлат Солиевнинг 1920 йилларда ёзган «Англия империализми Шарқда», «Шарқдаги ҳозирги ахвол», «Ҳиндистон Англия зулми остида»

китоблари устида бормоқда. Бу асарлар қай йўллар билан Ҳиндистонга бориб қолганлиги, таржима қилиниб чоп этилганлигини аниқлаш олимнинг илмий мероси билан қизиқувчилар, тадқиқотчилар олдидаги вазифадир. Ана шу учрашув тафсилоти, Жавоҳарлаъл Нерунинг олим ҳақида чуқур ҳурмат билан билдирган фикрлари хусусида Пўлат Солиевнинг қизи Фариди Мухиддинова (Солиева)га ушбу суҳбатда иштирок этган ТошДУ (ҳозирги ЎзМУ) шарқшунослик факультетининг ўша пайтдаги декани А.Ҳамроев ва мулоқотда бевосита таржимонлик қилган Х.Холмуродова-Барноҳўжаева сўзлаб беришган экан.

Ҳиндистон Бош вазирининг бундай эҳтиромига сазовор бўлган олим Пўлат Солиев ким эди?

У 1882 йилда Астрахань губерниясидаги қишлоқлардан бирида туғилади. Бу қишлоқда истиқомат қилувчиларнинг кўпчилиги нугай миллатига мансуб кишилар ва Туркистондан келиб ўрнашиб қолган одамлардан иборат эди. Пўлат Солиевнинг отаси Маҳид Соли ҳам асли туркистонлик, мангит уруғига мансуб деҳқон бўлган. У фарзандларининг илмий бўлиши учун имкон даражасида кўмаклашган. Бўлғуси олим ўн беш ёшга тўлганда қишлоқдаги мактабни ва Абдураҳмон Умаров (йирик ислмошунос олим, тарихчи, «Идел» газетасининг муҳаррири) ташкил қилган мадрасани ўқиб тугатган эди. Илмга чанқоқлик уни Қозон шаҳридаги «Мухаммадия» мадрасасига етаклади. Сўнгра машҳур ислмошунос, кўплаб нодир тадқиқотлар муаллифи Зиё Камоллий раҳбарлик қилган, янги услубда таълим бериладиган

«Ғолия» мадрасасида таҳсил олди. Икки мадрасани ҳам аъло баҳоларга битирган Пўлат Солиев бу

пайтда араб, турк, форс, рус ва Марказий Осиё туркий халқларининг тилларини пухта ўрганган эди. Кейинчалик у француз ва немис тилларини ҳам ўзлаштиради.

Унга «Ғолия» мадрасасида қолиб, талабаларга таҳсил бериш таклиф этилган бўлсада, аммо у асли ота юрти бўлган Туркистонга йўл олади.

Пўлат Солиев Тошкент вилоятининг Оққўрғон волостига ўрнашади. Бу ерда у Севгизбой Отабоев хонадонда яшаб, қишлоқда янги усулдаги мактаб очади (Кейинчалик машҳур давлат ва жамоат арбоби бўлиб етишган Султон Севгизбоев айнан Пўлат Солиев қўлида таҳсил олган ва унинг раҳнамолигида уни-ўсган эди). Албатта, унинг янги усулдаги жаҳид мактабларини очishi ва бу йўналишдаги фаолияти кўплаб қаршиликларга ҳам дуч келди.

У Тошкент, Фарғона водийси, Бухорода мактаблар, билим юрталари очилишига кўмаклашади, уларга бош бўлади. 1917 йилда Москва шаҳрида ўтган Бутунроссия мусулмонлари қурултойида иштирок этади. Ўша йили Қўқон шаҳрида ташкил этилган «Туркистон мухторияти»ни шакллантиришда қатнашади. Қўқон шаҳрида маҳаллий миллат вакилларида ўқитувчилар тайёрлайдиган Халқ университетини очish ва фаолиятини йўлга қўйишда жонбозлик кўрсатади. Ўша пайтлари ташкил этилган ўқитувчилар институтларида Туркистон тарихи, араб тили, адабиёт бўйича маърузалар қилади. Бир қанча газета, журналларда муҳаррир вазифасини бажаради. 1924-1927 йилларда оиласи билан Москвада яшайди (у дўсти Ҳоди Файзининг синглиси Фотима Файзираҳмоновага уйлانган эди). Бу ерда Свердлов номи университетининг тарих кафедрасида шуғулланиши билан бир қаторда Шарқ халқлари Марказий нашриётида ишлайди.

ЙИЛЛАР ВА ОДАМЛАР

“Бесабаб барг остидин боқмас қизориб ғунча ҳам”

Ғулом Исмоилов 1930 йил Самарқанд шаҳрида туғилган. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси бўлган. Унинг бир қанча шеърлари “Орзу” (1970), “Тонг ғазали” (1970), “Довонлар” (1977), “Тулоб” (1982) номлари билан китоб бўлиб чиққан. Ҳақгўй журналист сифатида қатор танқидий мақолалар муаллифи.

сўзлар шоир, таржимон ва журналист Ғулом Исмоилов - жўшқиннинг шеърят мухлисига дил ихзори эди.

Ўз даврида Ғ.Исмоиловнинг ўзбек адаблари асарларини рус ва украин тилларига қилган таржима соҳасидаги ишлари ҳам салмоқли ўрин тутган. Шунингдек, атоқли давлат арбоби ва таниқли ижодкор Шароф Рашидовнинг бир нечта асарларини рус тилига моҳирона таржима қилган. Ижодкор умрининг охириги йилларида Тошкентда яшайди, 1998 йил ўша ерда вафот этди.

“Шеърларимда нимаики ёзилган бўлса, жамийсини ўз бошимдан кечирганман. Ҳаётимнинг шоду ношод дамларида тонгдек бегубор нигоҳлардан мадору илҳом олганман. Шу нигоҳлар дилимга қуёш бўлиб қуйилган, иродамини чинқирган, кураш синовларида сабот берган. Шу боисдан ҳам мен тонг сиймоли, покдил дунё аҳлига умри камол тилаб шеърим мажмуамни “Тонг ғазали” деб атадим”. Бу самимий

БИЛМАДИМ, ГУЛМУ ТИЗИЛМИШ...

Тинди ёмғир. Яқрибаб гуллар, чечаклар ёналар - Мисли болқиб чиқди сойдан гулбадан жононалар. Тўйгаму ошиқадир оқ шоҳи кўйлақни кийиб, Кўксига олма, ўрик тақипти инжу доналар. Жингалак кокулларин ёзиб улар сой бўйида, Ой юзин айлаб тамошо сирлашур дугоналар. Соғинибди шўх шамол бу нозанилар ҳусини, Эркалаб қучгай, бўлиб боғ ичра ул парвоналар.

Бесабаб барг остидин боқмас қизориб ғунча ҳам, У бүгун шайдоий булбулга булур ҳамхоналар. Қонибон офтоб шаробин нўш этар ҳар сарву гул, Имлашиб ҳузурига, чўзгай нур тўла паймоналар. Навбахор баъзида ёнғай бесадо дилсўз ғазал, Ўз куйига маҳлиё бўп тўлғанур мастоналар. Билмадим, гулму тизилмиш ёки ошиқ назими, Ё Ғулом дил меҳридин ёзмиш баҳор афсоналар?

ТОНГ ҒАЗАЛИ

Бунчалар гулгун бу тонг, гулрў табассум қилдимми? Ёки гулру кўлидин гулгун шароб тўқилдимми? Ё уфқда ул санам қирмизи рўмол илдими? Ё менинг шайдолигимни лоларухсор билдимми? Ёки қалбим риштасидан тонг тўқирми шойибоб? Ё ҳарир кўйлақ кийиб кулбама жонон келдимми? Ё чаман уйғондимми, ё рақс этиб тўлғондимми, Ё чечаклар бирла ўйнаб боди бўстон елдими? Гулли бу, гулшани бу ёки шафақлар гулхани? Ё уфқдан бир шалола қалбима интилдими? Ёки оҳим оташинда ёндими бахлу риё, Ё нигоҳим шамшири тун қора бағрин тилдимми? Орзулар парвоз этиб ёзгай магарким зарқанот Оқ кўнгил жўшганда ёким тўлқини тонг бўлдимми? Маъсума тонг кўзида онам нигоҳин кўрмишам, Бошим узра энгашиб ё меҳрибон термуддимми? Йўлга чиққил, тонг шамолига Ғулом сийнангни тут, Боқ, бу оламдин ёмонлик супрулиб, бахт кулдимми?

БЕСАДО ҚИЛСАМ ХИТОБ

Коса синдирса тош, қилсам қадоқ туттаймикин? Сиртига суртсам сирач, чилпораси биттаймикин? Коса-ку бўлгай қадоқ, хунбора дилни мен нетай, Ишқ ўтининг ёраси малҳам билан кеттаймикин? Учрадим, айтдим табиғга йиғлабон дил дардини, Айтди: Ишқинг дардига дорим шифо эттаймикин? Сўрасам дилдан савол, дил дейди: Ер бир боқса бас. Кўчага чиқсам магар ул бевафо ўттаймикин? Ўтса гар ул кўчадин сезгайму оҳим оташин, Ё боқиб мужгонларидин дилга ўк эттаймикин? Найлайин, учратганимда термулурман лол бўлиб Бесадо қилсам хитоб, ер дилга гап оттаймикин? Ман ёниб айтсам ғазал уққайми ёр дил ноласин, Ё Ғулом ишқ дардига толмай даво ўттаймикин?

Ғулом ИСМОИЛОВ.

Гулдан безанар замин, изингизга ўхшай деб

Волидаи муҳтарамам Зулфия муаллима хотирасига

Сизни нега бунчалар яхши кўраман, онажон? Ёнингизда бўлганда эмас, олисларда юрсам ҳам сизни яхши кўришимни ҳис этиб яшайман. Гумроҳликка бориб, баъзан яхши кўришим сабабини ўйлаб қолган вақтларим ҳам бўлган. Бунинг учун минг бор узр, иқрорим кўнглингизга оғир ботмасин. Кўпинча, ёлғиз қолганимда ёдимга тушасиз. Инсон яхши хаёллар суришга мойил бўлгани учун сизни ўйлашим яхши кўришимнинг исботи бўлиб туюлади. Лекин, яхши кўришим фақат шунданми...

Сизни яхши кўришимнинг сабаби мени дунёга келтирганингиздир. Агар шундай бўлса, барча фарзанд истисносиз онасини яхши кўрган бўларди. Лекин, минг афсуски, ҳаммининг ҳам онасига муносабати бир хил эмас. Ўқинчли ҳақиқат шундаки, онасини ҳақоратлаган, урган, ҳатто ўлдирган фарзандлар ҳаётда бўлган – санокли бўлса-да, бундайлар бор.

Балки мени воёга етказганингиз учун сизни яхши кўргандирман? Мулоҳаза қилсам, яхши кўришимга бу ҳам етарли асос бўлолмас экан. Чунки гўдаклигида бошқалар қарамоғига ташлаб кетилган болалар, гарчи тирик етим эканлигини билиб улғайишса-да, онасини қумсаб яшашган. Ғойибона бўлса ҳам улар онасини яхши кўришган.

Демак, фарзандни ўстириш ҳам онани яхши кўришга етарли сабаб бўлолмайди.

Мен сизни нега бунчалар яхши кўраман, онажон? Балки ҳурмат қилганим учундир? Лекин ишхонамдаги бошлиғимчалик сизни ҳурмат қиламанми? Қиёсдан хижолат чеканим бу берган саволимга йўқ деёлмаслигимдан. Ахир, раҳбаримга ҳурматим шунчалар кучлики, унга гап қайтаришнику тасаввур этиш қийин, нотўғри айтган сўзини қўйишга ҳаддим сизгамайди. Шунда бир пайтлар сўзингизни бўлганимни, ҳатто гап қайтарганимни ўйлайман. Бундан қандай хулоса келиб чиқади? Демак, инсонлар ичда энг ҳурмат қилганим сиз эмас экан-да. Лекин, сизни бошлиғимчалик ҳурмат қилмасам-да, барибир сизни яхши кўришимни, бошлиқни эса сиздан зиёд ҳурмат қил-

сам-да, уни сизчалик яхши кўрмаслигимни билмаман. Бошлиқ ноҳақ бўлганидан ундан хафа бўлган, ҳатто нафратланган вақтим бўлган. Сизга нисбатан ҳеч қачон бу туйғуни сезмаганман. Нотўғри иш қилсам уришганингизда ҳам, болалигимда шўхлигим ҳаддан ошса, юзимга шапалоқ тортганингизда ҳам сиздан хафа бўлмаганман. Барибир сизни яхши кўрганман. Демак, яхши кўриш ҳурматдан эмас. Сизни севганим учун яхши кўраманми? Лекин сизни ёримчалик севганманми? Йўқ, албатта. Чунки севганим бўлса, умр йўлдошимни сиздан зиёд яхши кўрган бўлардим. Лекин ундай эмас-ку, онажон.

Менга айтадиган гапларингиз учун, балки сизни яхши кўргандирман. Лекин баъзи дўстларим билан узоқ-узоқ суҳбат кургандек, сиз билан соатлаб гаплашмаганман. Тўғри, улар каби қизиқ воқеаларни айтиб бермаган бўлишингиз мумкин, балки айтиб беролмасиз ҳам. Эсласам, соғиниб борганимда соғлигимни, ишимни, оиламни сўрашдан нарига ўтмаган экансиз. Яна англаганим, борганимда кўп гапирмаган бўлсангиз-да, ёнингизда ўтириб, бутун ташвишларимни унутгандек бўлганман, хотиржамлик туйганман кўнглимда. Соат-

лаб ўтирсам-да, зерикмаган эканман. Гўё бошқа дунёга тушиб қолгандек сезганман ўзимни. Бу балки сизнинг дунёингиздир. Биз ўсиб-улғайган, бизга таниш, бизга азиз бўлган дунё. Сизнинг дунёингизда таъна қилиш, таъма қилиш бўлмаган, иззатта-лаблиқдан йироқ. Ёлғон илтифотлар, лаганбардорлик қилиш, ялтоқланиш эҳтиёжи бўлмаган дунё.

Онажоним, бирор марта кўлимга эмас, ҳаммиша кўнглимга қараган онам. Нега мен бунчалар сизга талпинаман? Мени яхши кўрганингиз учунми? Мен сизнинг яхши кўришингизга арзийманми? Ҳурматим бошқаларга зиёд бўлса, севгимни ёримга раво кўрсам, қувончли онларимни ўзгалар билан ўтказсам. Қизиқ, сизни соғинтириб, узоқ вақт ёнингизга келмасам ҳам, барибир мени яхши кўрасиз.

Мени ҳар қандай вақтда ҳам, ҳар қандай аҳволда ҳам яхши кўрганингиз учун сизни яхши кўраман, Онажон, Онажонгинам.

Ҳеч ким онадек дилдан кўз ёш тўкмас, қулолмас.

Оналар мумкин, бола она учун ўлолмас, Томчи сут қарзин одам юз йил яшаб тўлолмас, Фарзандининг камолин бахт деб билган онажон, Эшигин остонасин тахт деб билган, онажон, Аллоҳ назари тушган юзингизга, онажон!

Хуршид НУРУЛЛАЕВ.

Қатагон қурбонлари хотираси

ИНСОН

Ўнлаб мақолалари турли илмий журналлар, газеталарда чоп этилади. Агар олим битган мақола, рисола, китоблар, у турли вилоятлардан излаб топган қадимий қўлёзмалар, илмий изланишларининг фақат номи санаб чиқилса, шунинг ўзи катта бир рисола бўлиши муқаррар.

1926 йилда Ленинградда ўша пайтлар мавжуд бўлган Шарқшунослик институтига унга профессор илмий ўнвони (даражаси) берилди. 1927 йилда профессор Пўлат Солиев Ўзбекистоннинг ўша пайтдаги пойтахти Самарқанд шаҳрида ўқитувчилар тайёрлайдиган олий таълим муассасаси очилиши муносабати билан (кейинчалик СамДУ) қақриб олинди. У ўшбу олий илм даргоҳини ташкил қилишда фаол қатнашди, унда очилган Шарқ мамлакатлари тарихи кафедрасини бошқариди.

Кейинчалик машҳур академик, профессорлар бўлиб етишган И.Мўминов, Я.Ғуломов, А.Аминов, Р.Набиев, Ҳамид Ғулом, Аюб Ғулом, Т.Зоҳидов, А.Ҳамроев, В.Абдуллаев, Р.Бойжонов, Б.Жўнаевлар унинг шогирдлари эди.

Собиқ аспирантларидан бўлган А.Алиевнинг хотирлашча, Пўлат Солиев академик В.Бартольд билан тез-тез мулоқотда бўлган. Баъзан у билан баҳсга киришиб, академикнинг айрим илмий қарашлари, шарқ қўлёзмалари таржималарида хатолар, чалқашликлар мавжудлигини рўй-рост айтган.

Ўтган асрнинг 20-йилларида олимнинг Курьони карим матнини илмий шарҳлар билан илк бор ўзбек тилига ўнгиргани маълум. Лекин унинг саккизта катта кутига солинган қўлаб қўлёзмалари, китоблари, шахсий архиви, қадимий ёзма манбалар 1937 йилда олим «халқ душмани» сифатида қамоққа олинганда НКВД органлари томонидан мусодара этилган. Уларнинг бир қисми исзис йўқолган бўлса, олим тўплаган қадимий ёзма манбалар, шахсий кутубхонаси негизда

ЎзР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институтига асос солинган эди. Пўлат Солиевнинг қамоқдаги сўнги кунлари ҳақида унинг катта қизи Роза Солиевага 1968 йилда Самарқандда Улуғбек расадхонаси музейи директори бўлиб ишлаган Абдусалом Хусайнович Акрамов сўзлаб берган экан. 1937 йилда Пўлат Солиевнинг аспиранти бўлган бу инсон ҳам «халқ душмани» тамғаси билан ўша йиллари қатагон домига тортилади. Буни қарангки, тасодифан у Тошкент қамоғида устози билан бир хонага тушиб қолади ва кўлидан келганича соч-соқоли оқариб кетган, анча чўккан устозига қўмақлашади.

Эллик киши сиғиши мумкин бўлган хонада бир юз эллик нафар тутқун сақланарди, - дея хотирлаган эди Абдусалом Акрамов. - Бу ерда сиёсий тутқунлар билан бирга ҳар хил тоифа ўғриллар, совет тузумига қарши кўрал билан курашган кишилар бор эди. Баъзан улар ўртасида турли масалалар бўйича баҳслар бўлиб турарди. Улар «халқ душмани» тамғаси билан қамалган партия, давлат органларида ишлаган одамларга, олимларга «Бизку бу тузумга қарши курашганимиз рост. Лекин уни ёқлаб, хизмат қилган сизлар нега қамалдинглар?», дея таъна қилишарди. Шунда мен домладан уларга Туркистон тарихидан сўзлаб беришимни илтимос қилардим. Пўлат Мажидович бир эрдигиларга Амир Темур салтанати, Алишер Навоий ҳаёти ва ижоди, Ватанимиз тарихининг турли даврлари ҳақида соатлаб ҳикоялар сўзларди. Ўша пайтлар биз билан қамоқхонада ётган қўрбошилардан бири «Ё товба, бу авлиё одамни қамашга кимнинг қўли борди экан?» дея алам билан гапиргани ёдимда. Мени 1938 йил ёзида Россиядаги лагерлардан бирига жўнатишди. Афсуски, Тошкент қамоқхонасидаги ўша учрашув домла билан сўнги кўришимимиз бўлиб қолди.

Қатагон қурбонига айланган теран фикрли олим, зукко инсон Пўлат Мажидович Солиев хотираси у қолдирган асарлар, авлодлари қалбига яшамоқда.

Музаффар МУҚИМОВ, Қатагон қурбонлари хотираси вилоят музейи директори.

Сарғайган саҳифаларда

1951 йил

- 6 август. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонида биноан «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор» фахрий ўнвони таъсис этилди.
16 август. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти XIX асрдаги ўзбек адабиётининг таланти арбобларидан бири, машҳур тарихчи, педагог ва таржимон Мунис Хоразмийнинг шу вақтгача маълум бўлмаган лирик шеърлар тўпламини топди.
19 август. Шу йилнинг 7 оий мобайнида Самарқанд шаҳрида 7000 квадрат метр жойга янгидан асфальт ётқизилди. Карл Маркс, Войков кўчаларининг тротуарлари тўла асфальтланди. Бу иш Коммунистическая, Фрунзе, Почтовая ва бошқа кўчаларда давом эттирилмоқда.
21 август. Ўзбекистон халқ артисти Бобораҳим Мирзаев бошчилигидаги артистлар бригадаси Хатирчи районининг пахтакорларига концертлар қўйиб, маданий хизмат кўрсатдилар.
24 август. Пахтакорлар (ҳозирги Пахтачи) районидagi «Ленинчи чорвадор» колхозининг правлениеси кино аппарати сотиб олиб, уни клубга ўрнатди. Бу ерда колхозчилар ҳар куни совет кинематографияси томонидан яратилган кинофильмларни томоша қилмоқдалар.
7 сентябрь. Австралиянинг тўрт штатида нон нархи 43 фоизга кўтарилди.
14 сентябрь. «Ўзбеккнижторг»нинг Самарқанд область контораси Зомин район марказида китоб магазинини очди.
16 сентябрь. Ўзбекистон ССР аҳолисининг ҳамма табақаларидан вакиллар қатнашган республика Тинчлик тарафдорлари конференцияси Жаҳон Тинчлик Кенгашининг беш буюк давлат – Америка Қўшма Штатлари, Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси, Буюк Британия ва Франция ўртасида Тинчлик Аҳди тузиш ҳақидаги Муржоатини яқдиллик билан маъқуллади.
26 сентябрь. Зомин районидagi давлат арчазорида Самарқанд шаҳри учун ўтин тайёрлаш ва уни сойлардан оқизиб жўнатиш ишлари қизгин давом этаётир. Белгиланган планга мувофиқ, бу йил арчазорда Самарқанд шаҳри учун 3000 кубометр арча ўтини тайёрланиб, оқизилиши керак.
3 октябрь. 1951 йилги пахта ҳосилини йиғиб-тегиб олишда энг яхши кўрсаткичларга эришган илғор районлар, МТС ва совхозлар учун мукофотлар ва уларни бериш тартиби белгиланди.
Ғолибларга кўчма Қизил Байроқлар берилган вақтда уларга 2 мотоцикл, 10 велосипед, 10 та қўл тикув машинаси бериладиган бўлди.
17 ноябрь. Москвада ўзбек адабиёти ва санъати декадаси очилди. Унда адабиёт арбобларидан Ойбек, Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Уйғун, Парда Турсун, Назир Сафаров, Зиннат Фатхуллин, Ойдин Собирова, Зулфия ва бошқалар иштирок этдилар. Декада 27 ноябрда ёпилди.
2 декабрь. 1 декабрда вилоятда пахта тайёрлаш режаси 83,67 фоизни ташкил этган.
6 декабрь. Ўзбекистон ССР халқ артисти, композитор, Тошкент давлат консерваториясининг директори Мухтор Ашрафий ҳамда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Сора Эшонтўраеваларга СССР халқ артисти фахрий ўнвони берилди.
22 декабрь. Пайариқ, 1-МТСнинг «Правда» колхозига бириктирилган тракторчиси Акбар Ҳамидов мавсумда 406 тонна кўрак чувиди.

А.ҲАЙИТОВ тайёрлади. (Давоми бор).

* Маълумотлардаги ташкилот ва жой номлари ўша пайтда қандай аталган бўлса, аслича берилмоқда.

Нарпайлик мерган

Жангчи, давлат ва жамоат арбоби Бектош РАҲИМОВни эслаб

«Уқитувчи Марям опа Мамашова партага ҳам бўйи етмайдиган кичкинтой ўқувчини баъзида йиқилиб кетишидан сақлаб қоларди. Тўртинчи синфни битириб бешинчига ўтган ака-укани Бухоро-Самарқанд катта йўли чорраҳасидаги Мирбозор деган ерда жойлашган интернатга олиб кетишди. Бу илм даргоҳининг ўз ётоқхонаси ва боғи ҳам бўларди. Интернат уларга илм-тарбия берибгина қолмай, оч-наҳорликдан ҳам сақлаган».

Бу лавҳа Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, давлат ва жамоат арбоби Бектош Раҳимовнинг ҳаётини олинган. 1924 йил 23 февралда туғилган Бектош Раҳимов урушгача ва урушдан кейинги тинч қурилиш даврида ибратли йўлни босиб ўтди: бошланғич мактабда ўқитувчи, туман икромия кўмитаси раиси ўринбосари, раис, Нарпай ва Каттақўрғон туманлари, Хоразм, Андижон, Самарқанд вилоят партия кўмиталарининг биринчи котиби, Ўзбекистон Республикаси Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгашининг раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутаты, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Бу йўллар ана шундай залворли, масъулиятли, аммо шарафли йўллар эди.

Бугун биз Бектош Раҳимовнинг жамият ҳаётидаги фаолиятини эмас, унинг қонли, суронли йилларда кўрган-кечирган оловли йўллари ҳақида фикр билдирмоқчимиз. Ғалабанинг 50 йилги муносабати билан Республика Фахрийлар кенгаши томонидан чоп этилган Хотира китобида ёзилишича, унинг ҳаёти осон кечмади. Аввал онаси, сўнгра отаси ҳаётдан кўз юмди. Оилада уч ака-ука: Очил, Тўхташ ва Бектош ҳамда жажжи сингил Барчиной бўлаб қолавердиш-

ди. Кенжа ўғил ака билан мактабга эргашиб борадиган бўлди. Етимлар ўзини энди эплайман деганда оила бошига яна қора кунлар тушди. Тўхташ акани 1939 йил армия хизматига олиб кетишди. У аввал Финляндия урушида бўлади. Сўнгра фашистларга қарши урушда иштирок этади. Минометчи Раҳимов Тўхташнинг уйига охириги ёзган хати Львовдан келган эди.

Узоқ Шарққа ҳарбий хизматга олиб кетилган Очил ака эса ўзини совуққа олдириб қайтиб келади. Бектош мактабдош 11 нафар ўртоғи билан ҳарбий комиссариатга келади. Комиссариат улардан 8 нафарини фронтга жўнатадиган бўлди. Бектош билан икки ўртоғини эса қайтарди. Еши етмаган йигитча қишлоқ кенгаши раиси Эломон ака Тўхлиевнинг олдига бориб илтимос қилади ва «1924 йил 23 февралда туғилган», деган ҳужжат ёздириб олади. Шу тариқа унга чақирик қоғозини беришади.

Бектош Раҳимов Калуга вилоятининг Козельск деган жойида шиддатли жангларда қатнашади. Снайпер милтиғи билан ҳалок бўлган кичик акаси, совуққа ўзини олдириб яримжон бўлиб қайтган катта акаси, бирин-

чи кунларданок фронтга кетиб, ҳаётдан кўз юмган ҳамқишлоқлари, ҳамюртлари учун ўч олади. Маълумки, Москванинг ғарбидаги бу жангхоҳларда мислсиз қурбонлар берилган, 75 йил ўтган бўлса-да бу ерлардан ҳали-ҳануз бевақт шахид бўлганларнинг жасади топилмақда.

Нарпайлик мерганга душманин қувиб Берлингача бориш насиб этмади. 1945 йил бошида уни Москвага, ҳарбий-сиёсий билим юртига ўқишга юборишади. Бу ерда у 6 ой ўқийди. Ғалаба паради бўлган ўша унутилмас кезларда у Москвада эди.

1945 йил декабрда у ўқитувчи сифатида армия сафидан бўшатилди ва ўз қишлоғига омон-эсон қайтади.

Унга қайсидир муҳбир: - Бектош ака бугун 9 май - Ғалаба кунидеб тасаввур қилайлик. Байрам шодлигини кимлар билан баҳам кўришни истардингиз? - деб савол билан мурожаат қилганида у: - Урушдан соғ-омон қайтиб келган барча юртдошларим билан бирга бўлишни жуда-жуда истайман. Бунинг мен хизмат тақозоси деб эмас, одамийлик бурчим деб биламан, - деган экан у.

Ана шу одамийлик ва бурч жангчи, сиёсат ва жамоат арбоби Бектош Раҳимовнинг

қатъий шioriға айланди. Ундан яхши аъмоллар, кўпгина эзгу ишлар қолди. Андижон ва Хоразм, Самарқандда бунёдкорлик ишлари, хусусан Регистон майдони саҳнидан 2-2,5 метр тупроқ олиниб, улкан мажмуа асл ҳолига қайтарилгани, шoir-бахшилар хйёбони бунёд бўлгани ва нийҳоят 33 жилдги Хотира китоби яратилганлиги - буларнинг ҳаммаси Бектош Раҳимовнинг ташаббуси, ғайрати, куйинчаклик ва қатъияти самарасидир.

Яна бир гап. - Бу воқеа 1981 йил Москвада бўлган эди, - дейди 1968-1990 йиллар Ўзбекистон телевидениеси «Ахборот» дастурининг бош муҳаррири бўлиб ишлаган, меҳнат фахрийси Анвар Тожиев. - Мен журналист сифатида (Ўзбекистон сьезди матбуот маркази) вакили эдим) ажойиб хабар топдим. Москванинг Кузминки туманида янги қурилишлар авж олган жойда, янги очилган кўчаларга «Самарқанд», «Тошкент» ва «Фаргона» номлари берилганди.

Дарҳол ўша жойларга бордим. Дарҳақиқат, киши ҳайратга тушадиган шох кўча (проспект)нинг кенглиги камида 80 метр келади. Икки томонида 9 ва 12 қаватли уйлар, ажойиб иншоотлар бор, кўчага энди асфальт ётқизилмоқда. Сьездлар саройида Бектош Раҳимовни топиб, кўрганларимни айтдим. У киши ҳам жуда қувонди. Ҳамма Ўзбекистонлик депутатлари кечки мажлисдан сўнг ўша жойга олиб бордик. Барча ҳайратда «Самарқанд» шох кўчасини учта катта кўчалар - «Тошкент», «Фаргона» ва «Фаргона» тор кўчалари кесиб ўтган. Бунинг қарангки, Бектош ака бу кўчаларга янги номлар берилишида Москва шаҳри ҳокимияти раҳбарлари билан олдиндан келишиб кўйган экан.

Бу воқеа кино плёнкаларга муҳрланиб, сьезд кунлари Ўзбекистон телевидениеси «Ахборот» дастури орқали эфирга узатилган. Москва шаҳрида «Самарқанд» номли шох кўчанинг пайдо бўлишида Бектош аканинг хизмати катта бўлган.

Адхам ҲАЙТОВ.

Хотира ва қадрлаш кунидан

Вилоятда сил хасталигининг олдини олиш ва даволаш мақсадида битта марказ, иккита силга қарши курашиш диспансери, 14 та хасталикка қарши курашиш бўлимлари ва битта сил касаллигига ихтисослашган 270 ўринли болалар сиҳатгоҳи мавжуд.

Маҳкумлар ҳам фтизиатрлар кўригидан ўтмоқда

Президентимизнинг 2019 йил 13 февралдаги «Ихтисослаштирилган фтизиатрия ва пульмонология ёрдами кўрсатиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш бўйича аниқ чора-тадбирлар белгиланган. Хусусан, сил инфекциясини ўз вақтида аниқлаш мақсадида шаҳар, туман тиббиёт бирлашмалари таркибида фаолият кўрсатаётган умумий амалиёт шифокорлари ўз ҳудудига қарашли аҳоли ўртасида бир йилда бир марта профилактик кўрик ўтказиш учун рўйхатни шакллантириши белгиланган. Ушбу рўйхат асосида фтизиатрлар кўмағида кўрик ташкил этилади. Айтиш кераки, сил хасталигига ҳавф гуруҳидаги аҳолига турли сурункали хасталиклар билан оғриганлар ҳам қиради. Сабаби, узоқ йиллар давом этган хасталик уларнинг иммун тизимига салбий таъсир кўрсатади.

Шунингдек, ушбу қарор ижросига қўра имнуодианостика қўриқлари билан нурланишининг олдини олиш мақсадида диагностика таҳлили рентген аппарати ёрдамида эмас, балки балғам орқали ўтказилмоқда. Ушбу таҳлилни амалга ошириш учун вилоятнинг барча шаҳар ва туман тиббиёт бирлашмалари зарур воситалар билан жиҳозланган.

Бир ёшдан 14 ёшгача бўлган болаларда сил хасталигини аниқлаш учун имнуодианостика усулини самарали ўтказиш мақсадида ҳамшираларни ўқитиш режалаштирилган. Шу ўринда айтиб ўтишни истардикки, туберкулин синамаси, яъни манту 14 ёшгача бўлган барча болаларга қилинарди. Аини пайтда унинг такомиллаштирилган тури диаскен синамаси рўйхат асосида амалга оширилади. Синама организмда сил таъқчалари бор ёки йўқлигини аниқлаш мақсадида қўлланилади. Эини, бу силга қарши вакцина эмас, балки уни аниқлаш учун керак.

Президентимизнинг ушбу қарори ижросини таъминлаш мақсадида, шунингдек, ўтган йилдан бошлаб Самарқанддаги жазоини ижро этиш муассасаларида маҳкумларни сил касаллигига доир тиббий текширувдан ўтказилиши бошланди. Бу мақсад учун тажрибали фтизиатрлар жалб этилиб, маҳкумлар кўриқдан ўтказилмоқда. Шу пайтга қадар улар орасида ўнлаб беморлар буриги аниқланиб, даволаш муассасасида даволаб, қайтарилди.

Аҳоли орасида юқори нафас йўллари ва ўпкадаги касалликлари диагностика ва даволаш тиббий хизматини ташкил этиш бўйича марказимизда шу йил 45 ўринли пульмонология бўлими ташкил этилади.

Қ.ҚҲИЛИЕВ,
вилоят фтизиатрия ва пульмонология маркази директори,
Ў.АШУРОВ,
марказ бўлим мудир.

Сиёсий шарҳ

сангиз, шундай жавоб берамиз: - Ҳамма нарса керак. У ерда ҳамма нарса етишмайди: нон, тиббиёт жиҳозлари, дори-дармон, қурилиш материаллари... Ғазо сектори XXI асрдан узилиб қолган оролди.

Бизнинг жамғармаимиз инсонпарварлик ёрдамларини муҳтожларга етказиб беради».

Бу сингари мурожаатномаларни ўйир экансиз, бундан юз йил илгариги ҳолат яна киши ёдига келаверади. Наҳотки, миллат менталитети шунча вақтдан кейин ҳам ўзгармаган бўлса. Ҳолбуки, бир вақтлар урушдан хонавайрон бўлиб чиққан халқлар бугун батамом тикланиб, фаровон ҳаёт кечирмоқда. Ўз туғилган жойларидан кетишга мажбур этилган қанчадан-қанча одамлар янги ватанларига ўрнашиб, ҳаётларини бинийидек қуриб олишди. Тарих гилдирагини ортага қайтариб бўлмайди. Радикал исломий гуруҳлар умид қилишадиганидек, Исроилни энди дунё сиёсий харитасидан ўчиришнинг иложи йўқ. Ҳозирги дунё ҳамжамияти ҳам бунга асло йўл қўймайди. Қолаверса, фаластинлик араб халқига умрининг охиригача ҳар томонлама ёрдам бериб турган СССР деб аталмиш қудратли империя ҳам энди йўқ. Исроилнинг замонавий мукамал ҳарбий машинасига эса палаҳмон ва калтак билан бас келиб бўлмайди. Аксинча, бу мамлакат билан содир бўладиган ҳар битта янги можаро янги-янги қурбонлар берилишига сабаб бўлаверади.

Энди бизнинг назаримизда, иккига бўлиниб кетган Фаластин халқлари ўртада бўлиб ўтган зиддият ва келишмовчиликларни бир чеккага қўйиб, ўзаро янги муносабатларга киришишлари керак. Бунда, авваламбор, икки томонлама тинчлик шартномаси тузилиб, араблар ҳамда исроилликлар тинч-тотувликка эришмоқлари лозим. Ўртадаги баҳс-талаш бўлиб турган Қуддус масаласига келсак, муқаддас бу шаҳарни ҳам муслимонлар, ҳам насронийлар, ҳам яҳудийлар учун бир хил тегишли бўлган қадимжона айлантирмоқ лозим. Ўша 1947 йилда БМТ томонидан тақлиф этилган резолюция яна қайтадан кўриб чиқилиб, унинг пойтахтлик мақоми ҳақидаги ҳар иккала давлатнинг даъволари рад этилиши ва Қуддус халқаро аҳамиятдаги бетараф шаҳар дея эълон қилиниши даркор. Исроил ва Фаластин давлатларининг пойтахтлари эса худди аввал қарор қилинганидек, Тель-Авив ҳамда Рамаллох шаҳарлари бўлиб қолаверади.

Нима бўлганда ҳам, энди бу икки халқ тақдир тақозоси билан ёнма-ён яшашига маҳкум. Шундай экан, ушбу масалада бундан буёнга муросаи мадора қилишдан ўзга ҳеч қандай чора йўқ. Жаҳолат, зулм ва адолатсизликларга қарши курашнинг энг самарали усули эса маърифат ва меҳнатдир. Жаҳолат маърифат воситасида бартараф этилса, озодлик ва адолатта машаққатли меҳнат орқалигина эришилади. Шу маънода, фаластинлик халқро хайрия ташкилотларидан олинаётган ёрдамларни қўлбола ибтидоий ҳарбий қуроллар ишлаб чиқаришга ёки турли террорчилик тадбирларини амалга оширишга сарфламасдан, болаларига замонавий таълим ва тарбия беришга қаратишлари, янги-янги корхоналар барпо этиб, қашшоқликда яшаётган фуқаролар учун кўплаб иш ўринлари яратишлари лозим. Ана шундагина Фаластин ҳам Исроилга тенг маъраға эга бўлган замонавий ривожланган мамлакатга айланиши мумкин. Балки, кейинчалик, киндик қони тўқилган жойлардан қувгин бўлган фаластинлик арабларни ўз азалии ватанларига қайтаришнинг ҳам имконияти пайдо бўлиб қолса, ажаб эмас.

Худойберди КОМИЛОВ,
сиёсий шарҳловчи.

Яқинда АҚШ президенти Дональд Трамп томонидан тақлиф этилган Исроил ва Фаластин ўртасидаги ер эвазига тинчлик келишув режасининг эълон қилиниши бутун муслимон дунёсини яна жунбўшга келтирмоқда. Унга кўра, Қуддус шаҳри Исроилнинг ягона ва бўлинмас пойтахти деб тан олинishi керак. Шундоқ ҳам икки давлат орасидаги чегаралар ҳали баҳс-талаш бўлиб турган бир пайтда содир этилган бу ҳаракат Яқин Шарқдаги нотинч вазиятни янада таранглаштирди.

Дунё харитасида Исроил давлати пайдо бўлган 1948 йилдан бун ушбу жафокаш ўлкада тинчлик - дярли йўқ. Нега десангиз, янги давлат ташкил топиши биланок, маҳаллий арабларга нисбатан шафқатсиз муносабатда бўлиб, қувгин қилиш ва геноцид сиёсатини юргиза бошлади. Айтиш мумкинки, фашизм балосидан азият чеккан халқ ўзининг янги турдаги фашизми - сионизмини яратди. Ўшанда, қисқа вақт

қилди. Олтига йирик араб давлатлари янги туғилган яҳудий давлатини йўқотишга уриниб, ҳарбий ҳаракатлар бошлашди. Бироқ, араблар орасидаги анъанавий тарқоқлик ва худбинлик ҳамда кучли Ғарб давлатларининг Исроилга кўрсатган ёрдамлари уларнинг мақсадларига монелик қилди. Бу урушдан кейин тўлиқ устунликка эришган исроилликлар маҳаллий аҳолига ўзлари хоҳлаганларидек муомала қила бошладилар.

янада кенгайтириб, қўшни араб мамлакатларининг бир қисм ерларини ҳамда янги тузилажак Фаластин давлати учун ажратилган ҳудудларнинг ҳам катта бўлагини эгаллаб олди. Натижада, Фаластин Ғарбий Иордан ва Ғазо сектори деб аталмиш ҳудудларга бўлиниб кетди. Иордан дарёси бўйидаги Фаластинда муътадил кайфиятдаги бошқарув жорий этилган бўлса, Ғазо секторидида «Ҳамас» деб номланувчи диний-экстремистик руҳдаги сиёсатчилар ҳўжайин бўлиб олишди. Фаластиннинг ханузгача тўлақонли суверен давлатга айлана олмаганлигининг мутлақ ички сабаблари ҳам мавжуд. Айтилик, ҳали ташкил топмасиданок бўлиниб кетган ҳудудларни бошқараётган сиёсатчиларнинг умумий тил топишлари ниҳоятда қўйин кечмоқда. Энг ёмони шундаки, ён қўшни - Исроил Ғарб давлатлари ёрдамида нисбатан қисқа бир муддатда ҳар жиҳатдан ривожланган демократик

Келишиб бўлмайдиган Келишув

ичида, араб миллатига мансуб аҳолининг 60 фоизи ўз туғилган жойларидан ҳайдаб чиқарилди. Юзлаб қишлоқларга ўт қўйилиб, ер билан яқсон қилинди. Бир миллиондан ортик фаластинлик муҳожирга айланиб, қўшни мамлакатлардаги қочоқлар манзилгоҳларида жон сақлашга мажбур бўлди. Мана, 70 йилдики бу халқ киндик қони тўқилган ватанидан мосуво, мусофирлик ва эркисизликда яшашига мажбур.

Иккинчи жаҳон уруши йилларида гитлерчи фашистлар томонидан уларнинг оммавий равишда қатлиом этилиши жаҳон ҳамжамиятини яҳудийлар тақдирига яхшироқ эътибор билан ёндашишга ундади. Бу борада АҚШ ва собиқ СССР бошқа мамлакатлар орасида етакчи бўлишди. Ҳатто, Сталин ўша даврда маҳаллий аҳолини кўчириб юборилган Қрим ярим оролини совет яҳудийларига тортиқ қилмоқчи ҳам бўлган. Бундан илгарироқ, 1934 йилда совет ҳукуматининг махсус қарори билан Узоқ Шарқда Яҳудий миллий автоном области ташкил этилиб, жабрдийда халққа ўз кичик ватанига эга бўлиш имконияти яратиб берилганди.

1945 йилда АҚШнинг ўша даврдаги президенти Гарри Трумен ҳам Фаластинни идора қилиб турган Буюк Британия премьер министрига расман мурожаат қилиб, юз минг нафар яҳудийни қадимги тарихий ватанига қўчиб боришига рўхсат сўради. 1947 йилда эса Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан АҚШ ва собиқ СССР раҳбарларининг босими остида Фаластинни иккита - араб ҳамда яҳудий давлатларига ажратиб ташлаш ҳақида қарор қабул қилинди. Шубҳасиз, бунга барча араб давлатлари қарши чиқишди, аммо БМТ даги аъзо давлатларнинг кўпчилиги ушбу қарорни ёқлаб овоз берди.

1967 йилда содир бўлган опти кунлик урушдан сўнг эса, фаластинликлар ҳамда атрофдаги араб давлатлари Исроилдан яна енгилдилар ва яна янги-янги ҳудудларни бой бериб қўйдилар. Шундан сўнг, жабрдийда Фаластин халқига кимлар ёрдам беришга уриниб кўрмади дейсиз. Бу борада Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг юзлаб резолюциялари қабул қилинди. Собиқ шўролар иттифоқи Яқин Шарқ масаласида халқаро конференция қақриришга даъват қила-қила, охири ўзи ҳам йўқликка юз тутиб кетди.

Орадан ярим аср ўтар-ўтмас, қисқа вақт ичида Фаластин забт этилди. Унинг ўрнида икки мамлакат - араб ва яҳудий давлатлари ташкил топиши лозим эди. Юқорида айтиб ўтганимиздек, XX асрнинг ўрталарида мустақил Исроил давлати пайдо бўлди, аммо мана орадан шунча йиллар ўтишига қарамасдан, араб давлатини ташкил этилиши ниҳоятда қўйин кечмоқда. Тўғри, Фаластиннинг чин маънодаги тўлақонли давлат сифатида шаклланишига Исроил доимий қаршилик кўрсатиб келмоқда, бироқ ҳадеб айбни бир томонга тўнкайвериш ҳам инсофдан эмас. Шу маънода, Яқин Шарқнинг янги тарихи саҳифаларида битилган куйидаги маълумотларга диққатимизни қаратайлик.

Энг қизиги шундаки, БМТнинг Қуддусни бетараф шаҳарга айлантириб, янги Фаластин ва Исроил давлатларини ташкил этиш тўғрисидаги 1947 йил 29 ноябрдаги қарорига аввало, араб мамлакатларининг ўзлари қарши чиқишган. Чунки улар собиқ Британия мустамлакаси ҳисобланмиш Фаластин заминида яҳудий давлатининг пайдо бўлишига мутлақо рози эмасдилар. Ўша пайтда улар, ҳали Исроил давлат сифатида шаклланиб улгурмасдан, уни йўрғақадаёқ бўлиб ташлашлари ҳам мумкин эди. Бироқ тарих ўзгача ҳўкм чиқарди. Бунда, араб мамлакатларининг нобоп сиёсати оқибатида, янги яҳудий давлати йўқ жойдан шаклланди ва Ғарб давлатларининг кўмағида оёққа тура бошлади. 1967 йилда бошланган бир ҳафталик уруш давомида Исроил чегараларини

мамлакатга айланиб улгурган бўлса, фаластинликлар халқи-ҳануз, ҳатто, электр қувватини ҳам четдан олишга мажбур. «Қўлдан берганга қўш тўйма» деганларидек, Исроил ва Мисрдан олинаётган чиқроқ бир кеча-кундузда бор-йўғи 2-3 соат ёнар экан. Бу билан халқ ҳўжаллиги қай тарихқа фаолият юргизади ва умуман, ҳозир Фаластинда ишлаб чиқариш мавжудлиги ҳақида ҳам бирор нарса дейиш мўшуқ. Мен Фаластин давлатининг иқтисодиёти ҳақида маълумот излаб интернетдаги бир неча манбаларга кирганимда, айтарли бирор аргумент гап топа олмадим. «Википедия»да ҳам кўпроқ сиёсий ва тарихий маълумотлар учрайди, холос.

Ўтган асрнинг охириларида Европа мамлакатларининг ёрдами билан Ғазо секторидида кичикроқ бўлса-да, электростанция қурилган экан, бироқ мутахассислар ва ёқилғи етишмаслиги натижасида, унинг ҳар фаолияти тўхтаб қолибди. Четдан мутахассис қақришининг эса имкони йўқ. Ким ҳам ҳаётини ҳавф остига қўйиб, нотинч жойларга ишга борарди дейсиз. Хуллас, орадан шунча давр ўтишига қарамай, фаластинликлар нуқул хориж ёрдамига кўз тикиб туришибди. Мақола учун маълумот тўллаш давомида, интернет тармоқларида жабрдийда Фаластин халқига ёрдам сўраб битилган кўплаб даъватномаларни ўқиймига тўғри келди. Жумладан, уларнинг бирида шундай деб мурожаат қилинади:

«Биздан Фаластинга қанақа ёрдам керак деб сўра-

РЕКЛАМА, ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРИШЛАР

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, тадбиркорлар диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 11 октябрдаги ПФ-5552-сонли ҳамда 2019 йил 19 февралдаги ПФ-5666-сонли Фармонлари талабларига мувофиқ Самарқанд вилоят ҳокимининг 2018 йил 16 октябрдаги 665-Қ-сонли ҳамда 2019 йил 27 октябрдаги 62-Қ-сонли қарорларига асосан "Е-IJRO AUKSION" электрон савдо майдончасида аукцион савдосига чиқарилган Самарқанд вилоятида жойлашган қуйидаги давлат мулки объектлари бўйича такрорий

САВДОЛАР ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Table with 9 columns: №, Объект номи, Жойлашган манзили, Балансда сақловчи ташкилот номи, Умумий ер майдони (га.), Қурилиш ости майдони (кв.м.), Инвестициявий ва ижтимоий мажбуриятлар миқдори (млн. сўм), Киритиш мuddати, Яратилган янги иш ўринлари сони (нафар), Ташкил этилган фаолият тури

Бўш турган бино-иншоотларни "Е-IJRO AUKSION" ягона электрон савдо майдончаси орқали сотиб олиш Давлат активларини бошқариш агентлиги қошидаги "Электрон онлайн аукционларни ташкил этиш маркази" ДУКнинг "e-auction.uz" сайт майдончасида ўтказилади.

Беришлари лозим. Электрон тарзда ариза бериш жараёнида иштирокчи томонидан электрон рақамли имзо билан имзолаган ҳолда ариза юборилади. Ариза электрон тарзда юборилгач, иштирокчининг "Шахсий кабинет"ига ариза қабул қилинганини билиши мумкин.

Агар, тасдиқланган охириги таклифдан сўнг 10 дақиқа давомида кейинги оширилган ЛОТ нархи бўйича таклиф аукцион иштирокчиларининг бирортаси томонидан тасдиқланмаса, аукцион аукцион натижалари ҳақидаги баённомани автоматик тарзда шакллантирган ҳолда яқунланади.

Рўйхатдан ўтган жисмоний шахслар давлат хизматлари маркази ёки мажбурий ижро бюросидан электрон рақамли имзо сертификатларини олиши мумкин, юридик шахслар эса мажбурий ижро бюросидан берилган электрон рақамли имзо сертификатларини олишлари талаб этилади.

Аукцион жараёни: Иштирокчилар томонидан савдода қатнашиш учун ариза берилгандан сўнг, савдо бошланган кунда (вақтда) иштирокчилар "e-auction.uz" сайтида махсус логин ва паролларини терган ҳолда "Шахсий кабинет"ига кирилади ва "Кабинет"га ўтилгандан сўнг "Менинг аукционларим" бўлимида қатнашмоқчи бўлган аукцион танланади.

Савдолар натижалари бўйича ҳолиблик баённомаси Давлат активларини бошқариш агентлиги Самарқанд вилояти ҳудудий бошқармасига тақдим этилган санадан бошлаб 10 кундан кечикмай олди-сотди шартномаси тузилади.

Аукционда қатнашиш учун ариза бериш:

Рўйхатдан ўтган ва электрон рақамли имзога эга бўлган жисмоний ва юридик шахслар "e-auction.uz" сайтида яратилган "Шахсий кабинет"лари орқали кириб ўтказиладиган аукционлар рўйхатидан ўзига керакли объектни танлаши ва у ҳақида тегишли маълумотга эга бўлишлари мумкин.

Аукционда қатнашувчиларга дастур томонидан алоҳида тартиб рақам берилмади.

Аукционнинг бошланиши иштирокчилардан ЛОТни бошлангич нарҳдан битта ҳадамга оширилган нарҳда сотиб олиш бўйича таклифни тасдиқлашни сўрашдан бошланади. Агар таклиф берилгандан кейин 10 дақиқа давомида аукцион иштирокчиларидан бири белгиланган қадамга оширилган ЛОТ нархини тасдиқласа, кейинги таклифни тасдиқлаш учун вақт яна 10 дақиқага узайтирилади.

Аукцион савдосида қатнашмоқчи бўлган жисмоний ва юридик шахслар бино-иншоотларга эга бўлиб, шу ерда қўрилган банк реквизицисига қўрилган закатлот ЛОТ рақами берилади.

Аукцион савдосида қатнашмоқчи бўлган жисмоний ва юридик шахслар бино-иншоотларга эга бўлиб, шу ерда қўрилган банк реквизицисига қўрилган закатлот ЛОТ рақами берилади.

Аукцион савдосида қатнашмоқчи бўлган жисмоний ва юридик шахслар бино-иншоотларга эга бўлиб, шу ерда қўрилган банк реквизицисига қўрилган закатлот ЛОТ рақами берилади.

Аукцион савдосида қатнашмоқчи бўлган жисмоний ва юридик шахслар бино-иншоотларга эга бўлиб, шу ерда қўрилган банк реквизицисига қўрилган закатлот ЛОТ рақами берилади.

Маълумот учун телефонлар:

(0366) 237-71-45, 233-73-54. Факс: (0366) 233-73-54.

E-mail: samarqand-gkk@exat.uz Интернет тармоғидаги веб-сайт: samarqand@davaktiv.uz

ОГОҲ БЎЛИНГ, МАГИСТРАЛЬ ГАЗ ҚУВУРЛАРИ!

Магистраль газ қувурларининг муҳофаза зонасида хавфсизлик чораларини кўриш фойдаланувчиларнинг Самарқанд шаҳри, Самарқанд, Нуробод, Жомбой, Булунғур, Тойлоқ, Оқдарё, Паст Дарғом, Каттақўрғон, Нарпай, Ургут туманлари ҳудуди бўйлаб аҳоли пунктлари ва саноат корхоналарини табиий газ билан таъминловчи, юқори босимга эга магистраль газ қувурлари ётқизилганлигини ҳисобга олсак, масала кундек равшан. Шу сабабли ҳамюртларимизга мурожаат қилмоқдамиз.

Магистраль газ қувурлари таркибига газ қувурлари, кран тугунлари, электр кимёвий ҳимоялаш ускуналари (ЭХЗ), юқори кучли электр узатиш тармоқлари (ЛЭП), газ қувурлари трассаси бўйлаб ётқизилган йўллар, газ қувурларини билдирувчи ва танитувчи белгилар кирди.

Магистраль газ қувурлари таркибига газ қувурлари, кран тугунлари, электр кимёвий ҳимоялаш ускуналари (ЭХЗ), юқори кучли электр узатиш тармоқлари (ЛЭП), газ қувурлари трассаси бўйлаб ётқизилган йўллар, газ қувурларини билдирувчи ва танитувчи белгилар кирди.

Магистраль газ қувурлари таркибига газ қувурлари, кран тугунлари, электр кимёвий ҳимоялаш ускуналари (ЭХЗ), юқори кучли электр узатиш тармоқлари (ЛЭП), газ қувурлари трассаси бўйлаб ётқизилган йўллар, газ қувурларини билдирувчи ва танитувчи белгилар кирди.

Нормал иш режимида таъминлаш, қувурлар шикастланишининг олдини олиш мақсадида "Магистраль газ қувурларининг ҳимоя қилиш қондалари" ва Ўзбекистон Республикасининг "Ер тўғрисида"ги кодексининг 69-моддасига асосан қувурларнинг муҳофаза зонаси ўрнатилган.

Нормал иш режимида таъминлаш, қувурлар шикастланишининг олдини олиш мақсадида "Магистраль газ қувурларининг ҳимоя қилиш қондалари" ва Ўзбекистон Республикасининг "Ер тўғрисида"ги кодексининг 69-моддасига асосан қувурларнинг муҳофаза зонаси ўрнатилган.

Нормал иш режимида таъминлаш, қувурлар шикастланишининг олдини олиш мақсадида "Магистраль газ қувурларининг ҳимоя қилиш қондалари" ва Ўзбекистон Республикасининг "Ер тўғрисида"ги кодексининг 69-моддасига асосан қувурларнинг муҳофаза зонаси ўрнатилган.

Қувурларнинг муҳофаза зонасига кирувчи майдонлар ердан фойдаланувчилардан олиб қўйилмайди, фақат мазкур майдонда магистраль газ қувурларини муҳофаза қилиш қондаларига қатъий риоя қилган ҳолда қишлоқ хўжалиги ёки бошқа турдаги ишларни олиб бориш мумкин.

Қувурларнинг муҳофаза зонасига кирувчи майдонлар ердан фойдаланувчилардан олиб қўйилмайди, фақат мазкур майдонда магистраль газ қувурларини муҳофаза қилиш қондаларига қатъий риоя қилган ҳолда қишлоқ хўжалиги ёки бошқа турдаги ишларни олиб бориш мумкин.

Қувурларнинг муҳофаза зонасига кирувчи майдонлар ердан фойдаланувчилардан олиб қўйилмайди, фақат мазкур майдонда магистраль газ қувурларини муҳофаза қилиш қондаларига қатъий риоя қилган ҳолда қишлоқ хўжалиги ёки бошқа турдаги ишларни олиб бориш мумкин.

Муҳофаза зонасида қувурларнинг метёрида ишлашига ҳақлақит берувчи ёки улларга шикаст етказувчи ҳар қандай турдаги ишларни бажариш тақиқланади.

Муҳофаза зонасида қувурларнинг метёрида ишлашига ҳақлақит берувчи ёки улларга шикаст етказувчи ҳар қандай турдаги ишларни бажариш тақиқланади.

Муҳофаза зонасида қувурларнинг метёрида ишлашига ҳақлақит берувчи ёки улларга шикаст етказувчи ҳар қандай турдаги ишларни бажариш тақиқланади.

Хусусан:

- ҳар қандай қурилиш ишларини олиб бориш, доимий ва вақтинчалик иморатлар тиклаш;
- ҳар хил турдаги дарахт ва буталарни экиш, ем-хашак, озуқа, ўғит ва материалларни тўплаш, пичан қамлаш, чорва молларини сақлаш ва сув ичадиган ҳовузлар қуриш, балиқ етиштириш учун участкалар ажратиш ва балиқ ҳамда бошқа сувда яшовчи ва сузувчи ҳайвонларни парвартириш;
- қувур трассаси устида ўтиш ва кесиб ўтиш йўларини қуриш, трактор ва бошқа оғир механизмлар учун турар жойларини барпо этиш, жамоат боғлари ва поллизларни ташкиллаштириш;
- турли хил қурилиш-монтаж, портлатиш ва бургулаш ишларини амалга ошириш, тупроқни суриш ва текислаш;

БЕЛГИЛАНГАН ХАВФЛИ ХУДУД (қувур ўқидан ҳар иккала тарафга):

- диаметри 300 мм. гача бўлган газ қувури учун - 100 метр;
- диаметри 600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 150 метр;
- диаметри 800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 200 метр;
- диаметри 1000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 300 метр;
- диаметри 1200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 350 метр;
- диаметри 1500 мм. гача бўлган газ қувури учун - 400 метр;
- диаметри 1800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 450 метр;
- диаметри 2000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 500 метр;
- диаметри 2200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 550 метр;
- диаметри 2400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 600 метр;
- диаметри 2600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 650 метр;
- диаметри 2800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 700 метр;
- диаметри 3000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 750 метр;
- диаметри 3200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 800 метр;
- диаметри 3400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 850 метр;
- диаметри 3600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 900 метр;
- диаметри 3800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 950 метр;
- диаметри 4000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1000 метр;
- диаметри 4200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1050 метр;
- диаметри 4400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1100 метр;
- диаметри 4600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1150 метр;
- диаметри 4800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1200 метр;
- диаметри 5000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1250 метр;
- диаметри 5200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1300 метр;
- диаметри 5400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1350 метр;
- диаметри 5600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1400 метр;
- диаметри 5800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1450 метр;
- диаметри 6000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1500 метр;
- диаметри 6200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1550 метр;
- диаметри 6400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1600 метр;
- диаметри 6600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1650 метр;
- диаметри 6800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1700 метр;
- диаметри 7000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1750 метр;
- диаметри 7200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1800 метр;
- диаметри 7400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1850 метр;
- диаметри 7600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1900 метр;
- диаметри 7800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 1950 метр;
- диаметри 8000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2000 метр;
- диаметри 8200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2050 метр;
- диаметри 8400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2100 метр;
- диаметри 8600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2150 метр;
- диаметри 8800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2200 метр;
- диаметри 9000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2250 метр;
- диаметри 9200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2300 метр;
- диаметри 9400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2350 метр;
- диаметри 9600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2400 метр;
- диаметри 9800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2450 метр;
- диаметри 10000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2500 метр;
- диаметри 10200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2550 метр;
- диаметри 10400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2600 метр;
- диаметри 10600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2650 метр;
- диаметри 10800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2700 метр;
- диаметри 11000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2750 метр;
- диаметри 11200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2800 метр;
- диаметри 11400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2850 метр;
- диаметри 11600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2900 метр;
- диаметри 11800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 2950 метр;
- диаметри 12000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3000 метр;
- диаметри 12200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3050 метр;
- диаметри 12400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3100 метр;
- диаметри 12600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3150 метр;
- диаметри 12800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3200 метр;
- диаметри 13000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3250 метр;
- диаметри 13200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3300 метр;
- диаметри 13400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3350 метр;
- диаметри 13600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3400 метр;
- диаметри 13800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3450 метр;
- диаметри 14000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3500 метр;
- диаметри 14200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3550 метр;
- диаметри 14400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3600 метр;
- диаметри 14600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3650 метр;
- диаметри 14800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3700 метр;
- диаметри 15000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3750 метр;
- диаметри 15200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3800 метр;
- диаметри 15400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3850 метр;
- диаметри 15600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3900 метр;
- диаметри 15800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 3950 метр;
- диаметри 16000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4000 метр;
- диаметри 16200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4050 метр;
- диаметри 16400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4100 метр;
- диаметри 16600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4150 метр;
- диаметри 16800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4200 метр;
- диаметри 17000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4250 метр;
- диаметри 17200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4300 метр;
- диаметри 17400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4350 метр;
- диаметри 17600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4400 метр;
- диаметри 17800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4450 метр;
- диаметри 18000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4500 метр;
- диаметри 18200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4550 метр;
- диаметри 18400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4600 метр;
- диаметри 18600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4650 метр;
- диаметри 18800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4700 метр;
- диаметри 19000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4750 метр;
- диаметри 19200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4800 метр;
- диаметри 19400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4850 метр;
- диаметри 19600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4900 метр;
- диаметри 19800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 4950 метр;
- диаметри 20000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5000 метр;
- диаметри 20200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5050 метр;
- диаметри 20400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5100 метр;
- диаметри 20600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5150 метр;
- диаметри 20800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5200 метр;
- диаметри 21000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5250 метр;
- диаметри 21200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5300 метр;
- диаметри 21400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5350 метр;
- диаметри 21600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5400 метр;
- диаметри 21800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5450 метр;
- диаметри 22000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5500 метр;
- диаметри 22200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5550 метр;
- диаметри 22400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5600 метр;
- диаметри 22600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5650 метр;
- диаметри 22800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5700 метр;
- диаметри 23000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5750 метр;
- диаметри 23200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5800 метр;
- диаметри 23400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5850 метр;
- диаметри 23600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5900 метр;
- диаметри 23800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 5950 метр;
- диаметри 24000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6000 метр;
- диаметри 24200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6050 метр;
- диаметри 24400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6100 метр;
- диаметри 24600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6150 метр;
- диаметри 24800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6200 метр;
- диаметри 25000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6250 метр;
- диаметри 25200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6300 метр;
- диаметри 25400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6350 метр;
- диаметри 25600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6400 метр;
- диаметри 25800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6450 метр;
- диаметри 26000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6500 метр;
- диаметри 26200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6550 метр;
- диаметри 26400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6600 метр;
- диаметри 26600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6650 метр;
- диаметри 26800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6700 метр;
- диаметри 27000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6750 метр;
- диаметри 27200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6800 метр;
- диаметри 27400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6850 метр;
- диаметри 27600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6900 метр;
- диаметри 27800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 6950 метр;
- диаметри 28000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7000 метр;
- диаметри 28200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7050 метр;
- диаметри 28400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7100 метр;
- диаметри 28600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7150 метр;
- диаметри 28800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7200 метр;
- диаметри 29000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7250 метр;
- диаметри 29200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7300 метр;
- диаметри 29400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7350 метр;
- диаметри 29600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7400 метр;
- диаметри 29800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7450 метр;
- диаметри 30000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7500 метр;
- диаметри 30200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7550 метр;
- диаметри 30400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7600 метр;
- диаметри 30600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7650 метр;
- диаметри 30800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7700 метр;
- диаметри 31000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7750 метр;
- диаметри 31200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7800 метр;
- диаметри 31400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7850 метр;
- диаметри 31600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7900 метр;
- диаметри 31800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 7950 метр;
- диаметри 32000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8000 метр;
- диаметри 32200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8050 метр;
- диаметри 32400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8100 метр;
- диаметри 32600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8150 метр;
- диаметри 32800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8200 метр;
- диаметри 33000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8250 метр;
- диаметри 33200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8300 метр;
- диаметри 33400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8350 метр;
- диаметри 33600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8400 метр;
- диаметри 33800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8450 метр;
- диаметри 34000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8500 метр;
- диаметри 34200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8550 метр;
- диаметри 34400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8600 метр;
- диаметри 34600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8650 метр;
- диаметри 34800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8700 метр;
- диаметри 35000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8750 метр;
- диаметри 35200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8800 метр;
- диаметри 35400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8850 метр;
- диаметри 35600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8900 метр;
- диаметри 35800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 8950 метр;
- диаметри 36000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9000 метр;
- диаметри 36200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9050 метр;
- диаметри 36400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9100 метр;
- диаметри 36600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9150 метр;
- диаметри 36800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9200 метр;
- диаметри 37000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9250 метр;
- диаметри 37200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9300 метр;
- диаметри 37400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9350 метр;
- диаметри 37600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9400 метр;
- диаметри 37800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9450 метр;
- диаметри 38000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9500 метр;
- диаметри 38200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9550 метр;
- диаметри 38400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9600 метр;
- диаметри 38600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9650 метр;
- диаметри 38800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9700 метр;
- диаметри 39000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9750 метр;
- диаметри 39200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9800 метр;
- диаметри 39400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9850 метр;
- диаметри 39600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9900 метр;
- диаметри 39800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 9950 метр;
- диаметри 40000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10000 метр;
- диаметри 40200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10050 метр;
- диаметри 40400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10100 метр;
- диаметри 40600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10150 метр;
- диаметри 40800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10200 метр;
- диаметри 41000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10250 метр;
- диаметри 41200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10300 метр;
- диаметри 41400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10350 метр;
- диаметри 41600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10400 метр;
- диаметри 41800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10450 метр;
- диаметри 42000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10500 метр;
- диаметри 42200 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10550 метр;
- диаметри 42400 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10600 метр;
- диаметри 42600 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10650 метр;
- диаметри 42800 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10700 метр;
- диаметри 43000 мм. гача бўлган газ қувури учун - 10750 метр

ДАВР НАФАСИ

Наврўз соғинчи

Наврўзга оз фурсат қолди. Ҳадемай қир-адирларда майсалар кулф уради, бойчечак, чучмома, бинафша ва тоғларда лолалар хандон отади. Дов-дарактларда новдалар куртак отиб, илк ҳосил нишонлари – ғунчалар лаб очади.

Бутун ўлкамиз бўйлаб кўклам нафаси кезади. Танқирларда кўк сомса, ялпиз пичаклар ёпилади. Дошқозонларда сумалак, халиса каби тансиқ таомлар қайнайди. Атрофда табаррук момоларимиз, қиз-жувонлар, келинчақлар лапар айтиб ўйин-кулги қиладилар. Болалиқнинг беғубор орзулари қалбида жўш урган болажонлар варрак учириб, хаёлан кўкларга парвоз қиладилар. Қизалоқлар топ хивичлари, баҳор майсаларидан бошларига тожбарак кийиб, шўх-шодон халинчақ учадилар.

Ҳамма – катта-кичик янги либосларини кийиб умумхалқ сайлига чиқади. Нуроний отахону

онахонларимиз қорли-қировли қиш кунларидан эсон-омон кўкламга етказгани учун Яратганга шукрона айтишди. Йил баракали, ҳосил мўл-қўл, чорва сермахсул бўлишини тилайдилар. Байрам шодийнаси кураш, кўпқари, арқон тортиш, чиллак, оқ теракми, кўк терак, бештош каби қувноқ халқ ўйинлари билан янада гаштли ўтади.

Наврўз тарихи 3 минг йилдан ортиқ даврга бориб тақалади. Қадим замонларда одамлар қуёш ва ой ҳаракатларини яқиндан кузатишган. Кун билан тун тенг бўладиган лалла – ҳозирда бу 21 мартта тўғри келади. Ерга уруғ сочиш, мўл ҳосил олиш учун энг

мақбул пайт эканлигини англашган. Қаҳратон қиш тугаб, она замин саҳий қуёш нури остида қизиб бутун борлиқ уйғонган.

Наврўз форс тилида «янги кун», деган маънони англатади. Наврўз маросимларида миллий ва диний анъаналар қўшилиб кетган. Собиқ совет тузуми даврида шарқ халқларининг, жумладан, ўзбек халқининг бу қадим қадрияти – Наврўз байрамига диний тус берилиб, уни нишонлаш таққиб қўйилган. Мустақиллик туфайли бу қадриятимиз қайта тикланди ва ҳар йил умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланмоқда. Халқимиз бу йилги Наврўз-

ни ҳам ўзгача хуш кайфият билан нишонлашга ҳозирлик кўрмоқда.

Наврўзга тайёргарлик жараёнида жойларда табаррук нуронийларимиз, фаоллар ўтмиш тарихимиз, анъана ва қадриятларимиз ҳақида, юртимизда амалга оширилаётган оламшумул ишлар ҳақида сўзлаб берадилар. Наврўз ҳар бир хонадон, ҳар бир фуқаро қалбида эзгулик, яхшилик уруги бўлиб куртак ёзади. Бизни бунёдкорлик, янгича фикрлаш, онг ва тафаккурнинг юксак уфқлари сари ундайди.

Тоғаймурод ШОМУРОВОД.

Ёш каратэчилар беллашди

Самарқанд шаҳар болалар ва ўсмирлар спорт мактабида болалар ва ўсмирлар ўртасида каратэнинг WKF йўналиши бўйича вилоят чемпионати бўлиб ўтди.

Уч юзга яқин ёш спортчи иштирок этган мусобақада ўсмирлар ўртасида Ж.Абдуллаев, Ҳ.Тожикулов, У.Исроилов, қизлар ўртасида эса Д.Тўракулова, С.Жуманиёзова каби иқтидорли каратэчиларимиз шохсудан ўрин олди. Умумжамоа ҳисобида мезбон мактаб тарбияланувчилари биринчи ўринни олган бўлса, Самарқанд шаҳридаги 22-умумий ўрта таълим мактаби вакиллари ҳамда уругтлик ёш спортчилар кейинги ўринларни эгаллашди.

Игор АБДУКАРИМОВ.

Оёғида базўр юра оладиган, касалманд, саксон уч ёшли Болқим момо яқин дугонаси, ўзи тенги Зархол момонинг ўсал ётганини эшитиб беҳад ҳаяжонланди ва катта елим халтага асал, новвот, иссиқ нон ҳамда шираторлар солиб, дугонасини кўргани йўлга отланди.

Дугона (Қатра)

Юки оғир эди. Унинг залворидан озгингина кампир бир томонга эгилиб борарди. Ҳаёт шу – бугун борсан, эртага йўқ. Шу сабабли ҳам бир умрлик, қадрдон дугонаси билан видолашиб қолиши зарур!

Болқим момонинг эскидан оёқларининг хуружли томир тортиши – «судорги» касаллиги ҳам бор эди. Шу сабабли ҳар оқшом Худого нола қилиб, кўмак сўрарди.

Онахон худди чумолига ўхшаб жудаям секин кетиб борарди. Ярим йўлга борганида толиқди, кўзлари тина бошлади. Агар ҳозир «судорги» хуружи кўзгаги қолса, йиқилиб тушишини пайқайди.

Зархол момо бир умрлик содиқ дугонаси бўлганидан, у энди ортга қайтишни хаёл ҳам қилмас, «оёғи узилиб тушса» ҳам кўзлаган манзилга етиб боришига ишонарди. Илгариларда, Мана, дугонаси аштан унинг таниш дарвозаси ҳам кўринди ва онахон беҳад қувониб кетганидан йўл ўртасидаги темир ариқчадан ҳатлаб ўтмоқчи бўлди. Утди ҳам, бироқ ана шу лаҳза денг, беҳос оёқ томилари тортишиб қолиб, гурс этиб, ёнбошига йиқилиб тушди.

Дарвозагача жудаям яқин қолганди, жудаям. Кампир эмалқай бошлади. Ёрдам сўрай деса, атрофда одам кўринмасди.

Нихоят онахон тиришиб, тирмашиб дарвозагача етди ва озгин муштчалари билан уни аёвсиз муштлай бошлади. Жим-жит.

Шунда онахон елим халтасини ёнига тортиди-да, беҳосдан аъзои вужуди бўшашиб кетганини пайқаб, дугонасининг уйи остонасига охишта бошини қўйди-да, азиз жонини эгасига топширди.

Муродим УМРЗОҚОВ.

Ҳарбийларнинг рафиқалари лапар айтди

Одатда ҳарбий қисмларда ўтказиладиган ҳар бир тадбир, у хоҳ маданий-маърифий бўлсин, хоҳ ҳарбий-жанговар, унга ҳарбийларча тартиб-интизом билан ёндашилади.

Бу гал ҳам шундай бўлди. Ҳарбийларнинг аёллари ўртасида «Балли, аёллар» кўрик-танлови Самарқанд гарнизони ҳаво ҳужумларидан мудофаа ва ҳарбий ҳаво кучлари ҳарбий қисмида юқори савияда бўлиб ўтди.

Анжуманда Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда Қашқадарё, Сурхондарё,

Бухоро, Самарқанд вилоятларида хизмат қиладиган ҳарбийларнинг рафиқалари ўзаро беллашди.

– Кўпчилик ҳарбийларнинг маоши юқори, уларнинг оиласи эътиборга муҳтож эмас, деб ҳисоблайди, – дейди ҳарбий қисм мутахассиси Лиана Сорочина. – Ваҳоланки, турли шаҳарларда хизмат

қилиш, доимий сарсонгарчиликлар, ҳаргал нотаниш муҳит билан рўбарў келиш, қариндош-уруғларидан узоқда, баъзида турмуш ўртоғини оилаб кўрмаслик ҳолатлари ҳарбийларнинг оиласидан ўзига яраша матонатни талаб этади. «Балли аёллар» танлови ҳам уларнинг вақтини мазмунли ўтказиш, эътиборда эканини ҳис қилишлари учун ташкил этилди.

Танловда иштирок этаётган, Нукусда яшайдиган Соҳиба Хўжамуродова лапар айтишда иштирокчиларни лол қолдирган

бўлса, Газпидан келган Дилафрўз Фармонова аллани қойиллаб айтди. Қаршида истиқомат қилувчи Шохиста Шерматова дадиллиги, Муштарий Акабоева эса чеварлиги, самарқандлик Муқаддас Ҳақбердиева қадриятларини улғулаши билан мухлислар эътиборига сазовор бўлди. Биринчи ўринни эгаллаб, танловнинг республика босқичида иштирок этиш ҳуқуқи Самарқанддаги ҳарбийнинг оиласи Наргиза Исаковага ҳасил этди.

Гулрух МҸМИНОВА.

Тойлоқ туманидаги 21-умумий ўрта таълим мактабида 44 йилдан буён болаларга математика фанидан сабоқ берилган. Математика бироз қийин фан бўлса-да, уни содда тилда ўқувчиларга етказишга ҳаракат қиламан.

Янги педтехнология ўқитувчига ҳам, ўқувчига ҳам ёрдам беради

Олдинлари ўқитувчилар дарсни доска ва бўрдан фойдаланиб ўтишарди. Бугун замонавий ахборот технологиялари ёрдамида мавзунини тушунтириш бирмунча осонлашди. Мисол учун, бизнинг мактабда бу усулдан фойдаланган ҳолда ўқитиш самарали натижа бермоқда.

Ўқувчилар компьютерда масалаларни ечиш, жадвал ва чизмалар чизиш, каби кўплаб имкониятларга эга бўлади. Бу эса — ўқувчилар иқодий тафаккури ривожланишига замин бўлиб хизмат қиладди.

Бугун ўқитувчилар ҳам замонавий технологиялардан фойдаланган ҳолда дарс режасини тузмоқда. Мисол учун, геометрик шакллари ўтсақ, унга хос хусусиятларни сўзловчи ролик ясайман. Уни ўқувчиларимга ҳавола этиб, кейин уларни саволга тутаман. Тушунмаган жойларини тушунтираман. Визуал олинган маълумотни ўқувчи тезроқ ўзлаштириб, идрок этиши барчамизга маълум.

Мактабимиздаги барча ўқитувчилар ўз касбининг фидойилари. Шунинг учун

ўқувчилар барча фанлардан олимпиада ва билимлар беллашувидан туманда совринли ўринларни эгаллаб келади. Бешта муҳим ташаббус доирасида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилган. Кутубхоналар китоб фонди билан бойитилди. Турли спорт, моҳир кўплар, компьютер савдонлиги, рассомчилик, тўқувчилик каби тўғараклар мунтазам фаолият юритмоқда.

Бугун Тахмина Рустамова, Мартаба Марупова ва Раъно Вафоева каби шогирд ҳамкасбларим ёшларни замонавий таълим методлари асосида ўқитишда ўз услубларига эга.

Маҳзуна ЖҸРАЕВА, ўқитувчи.

P.S: Туман халқ таълими бўлими маълумотига кўра, 21-умумий ўрта таълим мактаби фан олимпиадаларида, билимлар беллашувидан турли танловларда ўқувчиларнинг фаол иштироки ва эришган натижаларига асосан рейтингнинг юқори ўринларида тураркан.

«Меҳнаткаш»да қачон боғча қурилади?

Мақтабгача таълим ташкилотларининг чекка қишлоқларда ҳам ташкил этилаётгани қувонарли.

Чунки боғчага борган бола ҳам ақлан, ҳам жисмонан соғлом бўлади. Тенгдошлари билан муносабатта киришишни, турли ўйин ва ривожлантирувчи машқлар ёрдамида ўқишни, чизишни, мустақил фикрлашни ўрганиди. Бошланғич синф ўқитувчиси сифатида тажрибамда боғчага борган бола билан бормаган боланинг орасида жуда катта фарқ борлигини кўп кузатганман. Илк таълимни олган болалар билан муносабатта киришиш осон, бошланғич

қўниқмаларга эга, ҳарфларни билади. Қани энди бизнинг тоғли худуд «Меҳнаткаш» қишлоғимизда ҳам давлат мактабгача таълим ташкилоти очилса. Бу болаларнинг билим ва қўниқмасини эрта ёшдан ривожлантиришга хизмат қиларди.

Наргиза БОЛТАЕВА, Нуробод тумани.

Банк ва тадбиркор ҳамкорлиги самараси

яратилган иш ўринлари, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажмида яққол акс этмоқда

Бугунги янгилиниш ва ўзгаришлар даврининг фаол иштирокчиси бўлган акциядорлик тижорат «Асака» банки Самарқанд филиали иқтисодийимиз устунига айланаётган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни жадал ривожлантириш, молия бозорини хизматлар сифати ҳамда самардорлигини ошириш борасида тизимли ишларни амалга оширмоқда. Бу борада аҳолига тезкор, қулай ва замонавий хизмат кўрсатишни, энг аввало, миқдорлар ишончини қозониш учун барча куч ва имкониятларни ишга солмоқда. Жумладан, ҳозирги пайтда филиалимиз молиялаштирган кўплаб ишлаб чиқариш корхоналари, инвестицион лойиҳалар ҳамда хизмат кўрсатиш шохобчалари самарали фаолият кўрсатмоқда.

Кўйида ушбу фикрларимиз тасдиғини банк миқдорлари саналган айрим корхоналар фаолияти мисолида келтириб ўтмоқчимиз.

«Sam Antep gilam» масъулияти чекланган жамияти Самарқанд шаҳрида фаолият юритилади. Гилам ва гилам маҳсулотлари ишлаб чиқариш, сотиш фаолияти билан шугулланаётган мазкур кўшма корхона «Асака» банки билан икхита йирик лойиҳани амалга оширмоқда. Бунинг учун корхонага 4,5 миллион евро миқдорда кредит ажратилган.

Корхона 2000 йилда ўз фаолиятини йўлга қўйган бўлиб, бугунги кунда бу ерда 1000 нафардан ортиқ маҳаллий аҳоли иш билан банд. Маҳаллий гранула хомашёсидан полипропилен калава ил ва 50 турдан ортиқ 200 дан зиёд дизайнли гилам маҳсулотлари тайёрланади. Кўшма корхонанинг йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 240 миллион сўмни ташкил қилиб, маҳсулотнинг асосий қисми Германия, Франция, Швейцария, Италия, Бельгия, Нидерландия, АҚШ каби мамлакатларга экспорт қилинади.

– Корхонамиз Европа давлатларидан келтирилган замонавий дастгоҳ ҳамда технологиялар билан тўлиқ жиҳозланган, – дейди «Sam Antep gilam» масъулияти чекланган жамияти директори ўринбосари Бекзод Бегматов. – Албатта, бунда «Асака» банки Самарқанд филиали томонидан берилган имтиёзли кредитларнинг ҳиссаси катта.

«Sam Antep gilam» масъулияти чекланган жамияти қўшма очилган «Tuft and Grass» кўшма корхонаси ҳам банкимизнинг миқдори 1,9 миллион евро миқдордаги маблағлари эвазига фаолиятини ривожлантирган. Корхона 2017 йилда иш бошлаган. Ҳозирги кунда бу ерда 15 турдан ортиқ сунъий чим ва коврадан тайёрланади. Маҳсулотлар ички бозорда сотилиши билан бирга Буюк Британия, Бельгия, Швейцария, Германия, Туркия каби мамлакатларга экспорт қилинмоқда. 335 нафар ишчи меҳнат қиладиган корхона йилга 26 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради.

Эраклар кўйлақлари ва чойшаблар тайёрлаш ҳамда сотишга ихтисослашган «Samarkand Euro Asia textile» масъулияти чекланган жамияти «Асака» банкнинг ишончли ҳамкорларидан. Молия муассасамиз мазкур корхонага 39,7 миллион сўм миқдорда кредит маблағлари ажратган.

Маҳаллий аҳоли вакилларидан иборат 225 нафар ишчи йилга 2 миллион донга кўйлак ҳамда 600 минг донга чойшаб ишлаб чиқаради. Йиллик экспорт ҳажми эса 1,5 миллион долларни ташкил этади.

– Малакали тикувчиларимиз Туркия, Бельгия ва Хитойдан келтирилган технологиялар ёрдамида меҳнат қилмоқда, – дейди «Samarkand Euro Asia textile» масъулияти чекланган жамияти директори Шухрат Максудов. – Иш унумдорлиги юқори. Энг муҳими, қисқа вақт мобайнида ички бозорда ўз харидоримизни топиб улғурдик. Маҳсулотларимизга ташқи бозорда ҳам талаб юқори. Насиб бўлса, жорий йилда экспорт ҳажмини 5 миллион долларга етказмоқчимиз. Бунинг учун имкониятларимиз етарли.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш кераки, ўтган йили корхонамиз кластер тизимига ўтди. Эндиликда пахта хомашёсини ўзимиз тайёрлаб, шу ерда қайта ишлаяпмиз. Албатта,

2017 йилда иш бошлаган. Ҳозирги кунда бу ерда 15 турдан ортиқ сунъий чим ва коврадан тайёрланади. Маҳсулотлар ички бозорда сотилиши билан бирга Буюк Британия, Бельгия, Швейцария, Германия, Туркия каби мамлакатларга экспорт қилинмоқда. 335 нафар ишчи меҳнат қиладиган корхона йилга 26 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради.

Эраклар кўйлақлари ва чойшаблар тайёрлаш ҳамда сотишга ихтисослашган «Samarkand Euro Asia textile» масъулияти чекланган жамияти «Асака» банкнинг ишончли ҳамкорларидан. Молия муассасамиз мазкур корхонага 39,7 миллион сўм миқдорда кредит маблағлари ажратган.

Маҳаллий аҳоли вакилларидан иборат 225 нафар ишчи йилга 2 миллион донга кўйлак ҳамда 600 минг донга чойшаб ишлаб чиқаради. Йиллик экспорт ҳажми эса 1,5 миллион долларни ташкил этади.

– Малакали тикувчиларимиз Туркия, Бельгия ва Хитойдан келтирилган технологиялар ёрдамида меҳнат қилмоқда, – дейди «Samarkand Euro Asia textile» масъулияти чекланган жамияти директори Шухрат Максудов. – Иш унумдорлиги юқори. Энг муҳими, қисқа вақт мобайнида ички бозорда ўз харидоримизни топиб улғурдик. Маҳсулотларимизга ташқи бозорда ҳам талаб юқори. Насиб бўлса, жорий йилда экспорт ҳажмини 5 миллион долларга етказмоқчимиз. Бунинг учун имкониятларимиз етарли.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш кераки, ўтган йили корхонамиз кластер тизимига ўтди. Эндиликда пахта хомашёсини ўзимиз тайёрлаб, шу ерда қайта ишлаяпмиз. Албатта,

кластер тизимининг келажаги бор. Шу боис, пахта толасини қайта ишлаб, тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича бир неча лойиҳаларимиз бор. Бу лойиҳаларни изчил амалга оширишда, шубҳасиз, «Асака» банки сармояси, ишончи ва ҳамкорлигига сўянмасди.

Банкимизнинг яна бир мижози – «Тонг» масъулияти чекланган жамияти Самарқанд шаҳрида барқарор фаолият юритаётган корхоналардан. 1998 йилдан буён молия муассасамиз билан яқин ҳамкорлик қилиб келётган корхона филиалимизнинг 1 миллион 824 евро маблағи эвазига фаолиятини изчил йўлга қўйиб олган. Германия технологиялари билан жиҳозланган корхона маҳсулотлари бугунги кунда Россия, Қозғистон ва Тожикистонга экспорт қилинмоқда.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, Президентимиз томонидан 2018 йил 23 мартда қабул қилинган «Банк хизматларининг оммабоплигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига асосан аҳолига осон ва қулай банк хизматларини кўрсатишни кенг йўлга қўйиш мақсадида «Асака» банкнинг Самарқанд шаҳар Амир Темур кўчаси 154-уйда, Уругт тумани маркази, Почтов кўчаси 89-уйда ҳамда Каттақўрғон шаҳар Усмон Юсупов кўчаси 4-уйда «Банк хизматлари маркази»ни ташкил этдик. Энди фуқароларимиз ушбу манзилларга бориб ҳам банкимиз хизматларидан фойдаланишлари мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: 233-63-82, 231-08-86.

Пировард мақсадимиз битта: миқдор учун ишлаш. Ушбу мақсад, умуман, миқдорлар фаолиятини изчил йўлга қўйиб олиши, янги иш ўринлари яратиши, экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқариши каби эзгу йўлда бизнинг ҳам ҳиссамиз борлиги ҳаммиша устувор вазифамиз бўлиб қолади.

«АСАКА» БАНКИ САМАРҚАНД ФИЛИАЛИ. Хизматлар лицензияланган.

Zarafshon MUASSISLAR: халқ депутатлари Самарқанд вилоят Кенгаши ва вилоят ҳокимлиги Бош муҳаррир: Фармон ТШЕВ Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигининг Самарқанд вилоят матбуот ва ахборот бошқармасида 2012 йил 30 мартда 09-01 рақам билан рўйхатга олинган. Нашр 100. Индекс 438. 14 317 нуқсдада чоп этилди. Буюртма 137 Газета ҳафтанинг сошанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади. ХАКИМИ 4 БОСМА ТАБОҚ, БИЧИМИ А-2 КАБУЛХОНА: 233-91-51. ХАТЛАР ВА МУРОЖААТЛАР: 233-91-53. БЎЛИМЛАР: 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61. РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР: 233-91-56. МАНЗИЛИМИЗ: 140100, Самарқанд шаҳри, Улуғ Турсунов кўчаси, 80-уй, Матбуот уйи. Газета «Зарафшон» тахририятининг компьютер бўлимида саҳифаланди. «Ношир локо» МҸЖ Босмаҳонасида чоп этилди. Корхона манзили: Самарқанд шаҳри, Спитамен кўчаси, 270-уй. Босишга топшириш вақти: соат 18:30 да. Босишга топширилди: соат 19:00 да. Навбатчи муҳаррир: Т.ШОМУРОВОД. Навбатчи: Н.ЖОНТҸРАЕВА. Саҳифаловчи: Б.АБДУЛЛАЕВ. Сотишда нархи келишилган ҳолда. ISSN-201667X 91772010667009